

ПРОТОКОЛ

№ 67

София, 24.04.2019 година

Днес, 24.04.2019 г. от 10:04 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов и члена на Комисията Евгения Харитонова.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха П. Младеновски – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, Б. Балабанов – началник на отдел „Контрол и решаване на спорове в електроенергетиката и топлоенергетиката“, Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“ и експерти на КЕВР.

Г-жа Е. Харитонова съобщи, че закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране в пълен състав ще започне ръководено от нея, тъй като Председателят е възпрепятстван служебно.

Г-жа Е. Харитонова установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад относно приемане на Правила за измерване на количеството електрическа енергия и проект на акт.

Работна група: Пламен Младеновски; Елена Маринова;
Благовест Балабанов; Румяна Цветкова; Мария Ценкова;
Тодор Матев; Петър Друмев; Радостина Методиева;
Силвия Петрова; Радослав Райков

По т.1. Комисията разгледа доклад относно приемане на **Правила за измерване на количеството електрическа енергия** и проект на акт.

Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в изпълнение на правомощието си по чл. 21, ал. 1, т. 9 във връзка с чл. 83, ал. 1, т. 6 от Закона за енергетиката (ЗЕ) с решение по Протокол № 147 от 14.10.2013 г., т. 3, е приела Правила за измерване на количеството електрическа енергия (ПИКЕЕ), които са обнародвани в ДВ, бр. 98 от 12.11.2013 г. Срещу тези правила „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД (със сегашно наименование „Електроразпределение Юг“ ЕАД) е подало жалба пред Върховния административен съд (ВАС), с която е поискало отмяна на ПИКЕЕ в цялост, поради нарушение на административнопроизводствените правила при тяхното приемане, алтернативно отмяна на отделни техни разпоредби, сред които и чл. 47, ал. 3, чл. 48, чл. 49 и чл. 51, поради противоречие с материалния закон. Към оспорването на основание чл. 189, ал. 2, предл. първо от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) са се присъединили Таню Тенев Чилингиров, „Май Маркет“ АД и „Мартилекс 2“ ЕООД, които са оспорили чл. 47, чл. 48, чл. 49, чл. 50 и чл. 51 от ПИКЕЕ.

С Решение № 12897 от 01.12.2015 г. на ВАС, Тричленен състав, по адм. дело № 9462 от 2014 г. са отменени чл. 48, чл. 49, чл. 50 и чл. 51 от ПИКЕЕ, като приети от КЕВР в нарушение на предоставената й делегация с чл. 83, ал. 1, т. 6 ЗЕ. По отношение на останалите оплаквания, съдът е отхвърлил подадените жалби. Посоченото решение на ВАС е обжалвано пред петчленен състав на съда от „Електроразпределение Юг“ ЕАД, Таню Тенев Чилингиров и КЕВР. Същевременно, „Електроразпределение Юг“ ЕАД е подало молба по адм. дело № 9462 от 2014 г., с която е оттеглило своето оспорването на ПИКЕЕ в частта му по чл. 48, чл. 49, чл. 50 и чл. 51 от ПИКЕЕ и на основание чл. 159, т. 8 от АПК е поискало прекратяване на съдебното производство в тази му част.

С Решение № 1500 от 06.02.2017 г. на ВАС, Петчленен състав, по адм. дело № 2385 от 2016, съдът е обезсилил Решение № 12897 от 01.12.2015 г. на ВАС по адм. дело № 9462 от 2014 г., в частта, с която се отменят чл. 48, чл. 49, чл. 50 и чл. 51 от ПИКЕЕ и е прекратил делото в тази част, като едновременно с това е отменил посоченото решение в останалата част и вместо него е постановил, че отменя ПИКЕЕ, приети по т. 3 от решение по Протокол № 147 от 14.10.2013 г. на КЕВР, обнародвани в ДВ, брой 98 от 12.11.2013 г., с изключение на чл. 48, чл. 49, чл. 50 и чл. 51. За да стигне до този резултат, ВАС, Петчленен състав, е направил извод, че при приемането на ПИКЕЕ, КЕВР не е спазил административнопроизводствените правила на чл. 77 от АПК и чл. 26, ал. 2 и чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове (ЗНА, в релевантната редакция преди изменението и допълнението, обн. ДВ, бр. 34 от 2016 г., в сила от 04.11.2016 г.).

Срещу останалите в сила разпоредби на ПИКЕЕ, а именно: чл. 48, чл. 49, чл. 50 и чл. 51 Върховната административна прокуратура (Прокуратурата) е подала протест пред ВАС, с който е поискала отмяна на посочените разпоредби, поради нарушение на административнопроизводствените правила при тяхното приемане и липса на компетентност на КЕВР.

С Решение № 2315 от 21.02.2018 г. на ВАС, Тричленен състав, по адм. дело № 3879 от 2017 г., съдът е приел, че въпросите, уредени с оспорените разпоредби попадат изцяло в обхвата на чл. 83, ал. 1, т. 6 ЗЕ, поради което при приемането им, Комисията не е действала извън материалната си компетентност. Съдът обаче е отменил чл. 48, чл. 49, чл. 50 и чл. 51 от ПИКЕЕ, тъй като е установил, че при приемането им е допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила, изразяващо се в неспазване на правилата, предвидени в чл. 26, ал. 2 и чл. 28, ал. 2 от ЗНА.

Решение № 2315 от 21.02.2018 г. на ВАС, Тричленен състав, е оставено в сила с Решение № 13691 от 08.11.2018 г. на ВАС, Петчленен състав, по адм. дело № 4785 от 2018 г.

Предвид гореизложената фактическа обстановка е налице липса на подзаконова нормативна уредба по чл. 83, ал. 1, т. 6 от ЗЕ, регламентираща принципите на измерване, начините и местата за измерване, условията и реда за тяхното обслужване, включително реда и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия при установяване на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия

или за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване, реда и начина за обслужване на средствата за търговско измерване, както и създаването, поддържането и достъпа до регистрираните от тези средства база данни.

С оглед горното и в изпълнение на чл. 83, ал. 2 от ЗЕ с писма с изх. № Е-13-00-12 от 21.08.2018 г. и изх. № Е-13-00-14 от 25.10.2018 г. КЕВР е изисквала от независимия преносен оператор - „Електроенергиен преносен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) и от операторите на електроразпределителни мрежи - „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, „Електроразпределение Юг“ ЕАД „Електроразпределение Север“ АД и „Електроразпределение Златни пясъци“ АД да предложат проекти на правила за измерване на количеството електрическа енергия.

В тази връзка в КЕВР с вх. № Е-13-00-12 от 31.08.2018 г. и вх. № Е-13-41-104 от 31.10.2018 г. от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, с вх. № Е-13-00-12 от 31.08.2018 г. и вх. № Е-13-00-12 от 31.10.2018 г. от „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, с вх. № Е-13-00-12 от 31.08.2018 г. и вх. № Е-13-262-85 от 05.11.2018 г. от „Електроразпределение Юг“ ЕАД, с вх. № Е-13-00-12 от 31.08.2018 г. и вх. № Е-13-273-54 от 01.11.2018 г. от „Електроразпределение Север“ АД са постъпили предложения за правила за измерване на количеството електрическа енергия.

С оглед разглеждане на постъпилите предложения със Заповед № 3-Е-172 от 29.11.2018 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група, която да извърши анализ на предложенията на енергийните предприятия и да изготви доклад и проект на Правила за измерване на количествата електрическа енергия (проект на ПИКЕЕ).

Изготвеният проект на ПИКЕЕ, както и докладът, съдържащ мотивите към него, са приети от КЕВР с решение по Протокол № 44 от 15.03.2019 г., т. 1.

На 15.03.2019 г. проектът на ПИКЕЕ е публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотивите, както и на Портала за обществени консултации. В изпълнение на разпоредбите на чл. 14 от ЗЕ, на 22.03.2019 г. КЕВР е провела процедура по обществено обсъждане със заинтересованите лица на проекта на проекта на ПИКЕЕ и доклада. В законоустановения срок след проведеното обществено обсъждане в Комисията са постъпили становища, както следва: с вх. № Е-04-00-15 от 21.03.2019 г. от Движение за национално единство и спасение, с вх. № Е-04-37-12 от 22.03.2019 г., с вх. № Е-04-37-13 от 22.03.2019 г. и с вх. № Е-04-37-14 от 28.03.2019 г. от Сдружение „Асоциация Свободен Енергиен Пазар“, с вх. № Е-04-00-19 от 26.03.2019 г. и с вх. № Е-04-68-1 от 09.04.2019 г. от Сдружение с нестопанска цел в обществена полза „Българска национална асоциация за правна помощ“, с вх. № Е-04-22-2 от 28.03.2019 г. от Федерация на потребителите в България, с вх. № Е-04-64-1 от 01.04.2019 г. от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, с вх. № Е-13-179-5 от 01.04.2019 г. от „Мост Енерджи“ АД, с вх. № Е-13-41-36 от 01.04.2019 г. от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, с вх. № Е-13-09-11 от 02.04.2019 г. от „Електроразпределение Златни пясъци“ АД, с вх. № Е-12-00-163 от 04.04.2019 г. от „Еллаб България“ ООД, с вх. № Е-13-31-2 от 04.04.2019 г. от „ЧЕЗ България“ ЕАД, с вх. № Е-13-262-34 от 05.04.2019 г. и с вх. № Е-13-262-35 от 05.04.2019 г. от „Електроразпределение Юг“ ЕАД, с вх. № Е-13-273-25 от 05.04.2019 г. от „Електроразпределение Север“ АД, с вх. № Е-12-00-165 от 05.04.2019 г. от „Грийнпийс България“ и с вх. № Е-04-04-3 от 09.04.2019 г. от Омбудсмана на Република България. В 30-дневния срок за обществени консултации, изтичащ на 15.04.2019 г., на Портала за обществени консултации са публикувани становища и коментари от Обществен център за околна среда и устойчиво развитие и от Черноморски енергиен клъстер. Във връзка със становищата от заинтересованите страни по проекта на ПИКЕЕ и по доклада към него, подробни мотиви са изложени в съгласувателна таблица, приложена към настоящия доклад.

След обсъждане и анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Съгласно чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от ЗНА, в редакцията обн. ДВ, бр. 34 от 2016 г., в сила от 4.11.2016 г., проектът на нормативен акт се внася за обсъждане и приемане от компетентния орган заедно с мотивите, съответно доклада към него и предварителната оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА, като мотивите, съответно докладът, следва да съдържат: причините, които налагат приемането; целите, които се поставят; финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба; очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива; анализ за съответствие с правото на Европейския съюз.

Предвид разпоредбите на чл. 20, ал. 2 и ал. 4 от ЗНА и § 5 от Преходните и заключителни разпоредби към ЗНА, за приеманите от КЕВР подзаконов нормативни актове не се изисква изготвяне на предварителна оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА.

1. Причини, които налагат приемането на Правила за измерване на количеството електрическа енергия:

Законовата делегация на чл. 21, ал. 1, т. 9 и чл. 83, ал. 2 във връзка с чл. 83, ал. 1, т. 6 от ЗЕ регламентира в изключителната компетентност на КЕВР да приеме ПИКЕЕ по предложение на енергийните предприятия. От друга страна, последица от посочените по-горе решения на ВАС е липсата на подзаконов нормативен акт по чл. 83, ал. 1, т. 6 от ЗЕ.

Предвид горното, съществува необходимост от детайлно уреждане на обществените отношения, регламентиращи принципите на измерване, начините и местата за измерване, условията и реда за тяхното обслужване, включително реда и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия при установяване на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия или за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване, реда и начина за обслужване на средствата за търговско измерване, както и създаването, поддържането и достъпа до регистрираните от тези средства база данни.

Също така, Европейската комисия (ЕК) е образувала наказателна процедура срещу Р България за неизпълнение на задължението за транспониране на чл. 4, пар. 8, изр. второ и пар. 9 от Директива 2014/94/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 година за разгръщането на инфраструктура за алтернативни горива (Директива 2014/94/ЕС). По тази процедура ЕК е предоставила на Р България мотивирано становище, както и допълнително мотивирано становище, по Нарушение № 2017/0020. С писмо с вх. № Е-03-07-6 от 21.12.2018 г. министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията информира КЕВР, че ЕК е поставила на Р България краен срок за пълното транспониране на Директива 2014/94/ЕС в българското законодателство, като при неизпълнение на този ангажимент ще бъде сезиран Съдът на Европейския съюз.

Предвид горното и поради нормата на чл. 92а, ал. 4, предл. 2 от ЗЕ, според която отношенията по предоставянето на услуги за зареждане на електрически превозни средства се уреждат съгласно правилата по чл. 91, ал. 2 от същия закон - Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ), чрез заключителна разпоредба на проекта на ПИКЕЕ е предвидено изменение и допълнение на ПТЕЕ с оглед пълно транспониране на Директива 2014/94/ЕС.

На следващо място, с писмо вх. № Е-03-06-32 от 31.12.2018 г. министърът на регионалното развитие и благоустройството е изразил становище относно разпоредбата на чл. 31б от ПТЕЕ (обн., ДВ, бр. 72 от 31.08.2018 г.), като посочва, че съгласно ЗЕ, задължението за предоставяне на обезпечение е вменено в тежест на производителите и търговците на електрическа енергия, а с чл. 31б от ПТЕЕ това задължение се прехвърля към крайните клиенти. В писмото се посочва също така, че експлоатационните предприятия за водоснабдителни и канализационни услуги (ВиК оператори) нямат предвидени в своите одобрени бизнес планове средства за подобни обезпечения, и това изискване представлява необоснован разход под формата на блокирани оборотни средства. В общ план формулирането на подобна разпоредба води до общо ограничаване

на стопанския оборот чрез замразяване на сериозен финансов ресурс. В допълнение в писмо с вх. № В-03-06-30 от 18.01.2019 г. се посочва, че въведените нови изисквания в чл. 31б от ПТЕЕ създава допълнителни затруднения за ВиК операторите и не кореспондира с очакването за изпълнение на бизнес планове им. В тази връзка чрез заключителна разпоредба на проекта на ПИКЕЕ е предвидено изменение на ПТЕЕ, а именно: отпадане на чл. 31б от тези правила.

2. Целите, които се поставят:

С проекта на Правила се цели детайлизиране на регламентираните в ЗЕ правила, свързани с измерването на количествата електрическа енергия. Предвижда се проектът на ПИКЕЕ да регламентира принципите на измерване, начините и местата за измерване, условията и реда за тяхното обслужване, включително реда и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия при установяване на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия или за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване, реда и начина за обслужване на средствата за търговско измерване, както и създаването, поддържането и достъпа до регистрираните от тези средства база данни, чрез въвеждане на подзаконови норми. По този начин в максимална степен ще бъде защитен както общественият интерес, така и интересът на отделните крайни клиенти и съответните мрежови оператори.

В тази връзка, с оглед яснота и прецизност, проектът на ПИКЕЕ е структуриран систематично в единадесет отделни раздела. В отделните раздели логически са описани действията, които следва да предприемат мрежовите оператори при монтирането на средствата за търговско измерване (СТИ), а именно: определяне на местата, начините на измерване, поддръжката на СТИ, какви действия следва да се предприемат при неправилно или неточно измерване на електрическата енергия от СТИ и др.

Раздел I на проекта на ПИКЕЕ е озаглавен „Общи положения“. В чл. 1 е определен предметният обхват на Правилата, както и кои обществени отношения не подлежат на регламентиране с ПИКЕЕ.

Раздел II на проекта на ПИКЕЕ е озаглавен „Принципи на измерването“ и включва чл. 2 - чл. 11. В раздела са регламентирани основните принципи на редът за осигуряване, поддържане, изграждане и контрол на измервателните системи и средствата за търговско измерване. По-конкретно чл. 2 подробно регламентира редът за осигуряване, поддържане и изграждане на измервателна система. Въведени са норми за отчитане и регистриране на количествата електрическа енергия (чл. 3), дефинирани са изискванията за идентификация на местата на измерване (чл. 4). В чл. 5 са посочени установените техническите изисквания и спецификациите на измервателната система, както и метрологичните характеристики на средствата за измерване, а с чл. 6 е посочено как се извършва доставката, обслужването, поддържането и контролът на измервателните системи. В чл. 7 от раздела е заложено изискването за съгласуване на проекти с операторите на мрежи при изграждане на системи за измерване, чл. 8 определя изискването електрическата енергия да се измерва със средства за търговско измерване – собственост на оператора, а в чл. 9 са посочени изисквания при кои случаи на измерване операторът на мрежата е длъжен да доставя, монтира и поддържа система за търговско измерване, регистриране и предаване на данни, и прилежащата апаратура за регистриране и предаване на данни. Разпоредбата на чл. 10 регламентира възможност за контрол на показанията на визуализираните регистри на средствата за търговско измерване, както и задължението на клиентите и производителите осигуряват на длъжностните лица на оператора на съответната мрежа безпрепятствен достъп до всички елементи на измервателната система, а в чл. 11 е залегнала възможност на клиентите да избират тарифността на измерване на количеството електрическа енергия.

Раздел III на проекта на ПИКЕЕ е озаглавен „Определяне на местата на търговско измерване, условията и реда за тяхното обслужване“ и включва чл. 12 - чл. 16. Целта на разпоредбите е да се регламентират местата на търговско измерване (чл. 12 - чл. 15) и

редът за тяхното обслужване (чл. 16), за да се намали до минимум възможността от възникване на спорове между клиентите и операторите на съответните мрежи в тази връзка.

С раздел IV, озаглавен „Идентификационен код“ се въвежда изискването за идентификационен код на място на измерване (чл. 17). Целта на разпоредбата е да се унифицира и осигурява обмена на данни на електроенергийния пазар и между заинтересовани лица.

Раздел V е озаглавен „Изисквания към измервателните системи“ и включва чл. 18 - чл. 32. Целта на разпоредбите в раздела е да се определят условията, на които трябва да отговарят измервателните системи и часовите тарифни структури на началните и крайните часове при измерване на електрическа енергия.

Раздел VI е озаглавен „Досие на измервателната система“ и включва чл. 33 - чл. 35. Целта на раздела е да се определят изискванията относно информацията, която следва да се съдържа в досието на измервателната система и начина на неговото актуализиране, поддържане и администриране.

Раздел VII с наименование „Данни от измерването и достъп до тях“ и включва чл. 36 - чл. 40. С разпоредбите в раздела се определят какво включват данните от измерванията за всички клиенти и производители, присъединени към електропреносната, съответно електроразпределителната мрежа, тяхното събиране, обработване и администриране. Регламентира се осъществяването на достъп до информация от базата данни с измервания на електрическа енергия на обекти на клиенти и производители и принципите за валидиране на данните.

Раздел VIII на проекта на ПИКЕЕ е озаглавен „Ред и начин за обслужване и проверка на измервателните системи“ и включва чл. 41 - чл. 48. С разпоредбите в раздела се регламентират основните изискванията относно редът и периодичността на обслужване на измервателните системи, както и проверките на измервателните системи.

Раздел IX на проекта на ПИКЕЕ „Ред и начини за преизчисляване на количеството електрическа енергия“ и включва чл. 49 - чл. 62. Целта на разпоредбите в раздела е да се определи редът и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия при установени несъответствия на метрологичните и/или техническите характеристики на средството за търговско измерване с нормираните, нарушения в целостта и/или функционалността на измервателната система, съмнения за добавяне на чужд за електромера елемент или при повреда или неточна работа на тарифния превключвател.

Раздел X на проекта на ПИКЕЕ е озаглавен „Контролно и техническо измерване“ и включва чл. 63 - чл. 65. С разпоредбите в раздела се регламентират основните изискванията към осигуряването, изграждането и поддръжката на системите за контролно и техническо измерване.

Раздел XI на проекта на ПИКЕЕ е озаглавен „Контрол за спазване на правилата“ и включва чл. 66 - чл. 67. С разпоредбата на чл. 66 се конкретизира, че контролът за спазване на ПИКЕЕ е част от контрола от страна на КЕВР за изпълнение на условията на издадените на дружествата лицензии, а в чл. 67 е предвидени, че всички спорове, възникнали във връзка с прилагане на ПИКЕЕ, се отнасят за решаване от КЕВР по реда на ЗЕ.

В проекта на ПИКЕЕ е включена и допълнителна разпоредба, чиято цел е да се даде легални дефиниции на специфични понятия, използвани в ПИКЕЕ, като по този начин се избягва безпротиворечивост на крайните резултати, които се целят да бъдат постигнати, както и заключителна разпоредба, в която се посочва кога и на какво основание са приети настоящите правила.

Като краен извод, относно целите, които са набелязани може да се обобщи, че приемането на ПИКЕЕ ще доведе до създаване на подзаконова нормативна уредба в съответствие с действащото българско законодателство и регламентирането на ясни правила за правата и задълженията на оператора на електроразпределителната мрежа и присъединените към съответната мрежа лица и предоставяните в тази връзка услуги,

които да гарантират, спазването на принципа на равнопоставеност между клиентите и мрежовите оператори.

Във връзка с транспониране на чл. 4, параграф 8, изр. второ и параграф 9 от Директива 2014/94/ЕС и в изпълнение на разпоредбата на чл. 92а, ал. 4 от ЗЕ, по силата на която в ПТЕЕ следва да се уредят и отношенията по предоставянето на услуги за зареждане на електрически превозни средства, в преходните и заключителните разпоредби на проекта на ПИКЕЕ следва да се уреди статута на операторите на публично достъпни зарядни точки, както и да се създадат правни норми, регламентиращи отношенията по предоставяне на услуги за зареждане на електрически превозни средства.

С оглед горното в глава трета „Договори на пазара на електрическа енергия“ от ПТЕЕ е предвиден нов раздел, уреждащ отношенията по предоставяне на услуги във връзка със зареждането на електрически превозни средства. С тези промени ще се гарантира възможност на ползвателите на услуги, свързани със зареждане на електрически превозни средства да реализират в пълен обем правата си по Директива 2014/94/ЕС.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:
Прилагането на ПИКЕЕ не е обвързано с разходи за държавния бюджет.

4. Очаквани резултати от прилагането:

Резултат от приемането и прилагането на ПИКЕЕ е регламентиране с подзаконов нормативен акт на условията и редът за обслужване на средствата за търговско измерване, както и редът и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия при установяване на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия.

Също така, предвидените в настоящата процедура изменения и допълнения на ПТЕЕ допринасят, от една страна, за пълното транспониране на Директива 2014/94/ЕС, а от друга за внасят пълнота в регламентацията на отношенията по предоставянето на услуги за зареждане на електрически превозни средства.

На следващо място, отмяната на чл. 31б от ПТЕЕ ще създаде равнопоставеност по отношение на търговците на електрическа енергия и техните клиенти. Режимът на обезпечението, като гаранция за изпълнение на договорите, е уреден в общото гражданско законодателство и е предмет на договаряне между страните по договора.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на ПИКЕЕ е в съответствие и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз. Проектът е съобразен с нормите на ЗЕ, които въвеждат изисквания на Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно общите правила на вътрешния пазар на електрическа енергия и Регламент (ЕО) № 714/2009 г. на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003 (Регламент (ЕО) № 714/2009 г.) и мрежови кодекси, приети от създадената с Регламент (ЕО) № 714/2009 г. Европейска мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия (ENTSO-E). ПИКЕЕ е в съответствие с определените изисквания в Директива 2014/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за хармонизиране на законодателствата на държавите членки за предоставяне на пазара на средства за измерване, на които трябва да отговарят средствата за измерване с цел предоставянето им на пазара и/или пускането им в действие за дейности, свързани с измерванията.

На следващо място предвидените с преходните и заключителни разпоредби на проекта на ПИКЕЕ изменения и допълнения на ПТЕЕ са в съответствие с Директива 2014/94/ЕС, в частта по чл. 4, параграф 8, изр. второ и параграф 9.

Изказвания по т.1.:

Е. Харитонова:

Ние сме минали цялата процедура досега. Това е заседанието за вземане на окончателно решение, така че кой ще докладва?

Е. Маринова:

Ще започна само с две-три въвеждащи изречения, след което ще продължат колегите. Така е. Проектът за Правилата за измерване на количествата електрическа енергия, който беше приет от Комисията, и мотивите към този подзаконов нормативен акт, оформени в доклада, са минали процедурата за обществени консултации, провеждаща се на Портала за обществени обсъждания, и също общественото обсъждане в Комисията. В хода на тези обсъждания и консултации са постъпили становища от много заинтересовани лица, които са разгледани от нас, съответно мотивирани по отношение на тяхното приемане или неприемане. Всичко това е субсумирано в таблица, която сме представили към доклада. В резултат на анализа на тези предложения предлагам г-н Балабанов да Ви каже основните изменения, които са направени в проекта на Правила, след обществените обсъждания и консултации.

Р. Осман:

Първо трябва да изчистим процедурата. Сега в момента правим общо докладване и не сме стигнали до обсъждане на самите текстове. Така ли вървим?

Е. Харитонова:

Така.

Р. Осман:

Има и внесено особено мнение по доклада.

Е. Харитонова:

По принцип би трябвало колегата Балабанов, нали така, Маринова каза, той да каже забележките, които са, и коментарите на съответните...

Р. Осман:

Г-жо Председател, има внесено особено мнение по доклада. Не Балабанов. Лицето, което подписва особеното мнение, докладва.

Говори се без микрофон.

Е. Харитонова:

Твое е, той знае, че е твое.

Р. Осман:

Има едно особено мнение по доклада. Тоест, преди да преминем, ние трябва да изясним процедурите.

Е. Харитонова:

Първо да гласуваме..

Р. Осман:

Не, то не се гласува това. Има нещо, които не се гласуват.

Е. Харитонова:

Дали му приемаме особеното мнение? После това ще бъде отразено в самите текстове.

Р. Осман:

Може ли, г-жо Председател? Няколко уточняващи неща. Особеното мнение не се гласува. Особеното мнение не се подлага на гласуване. Не е възможно да се гласува. То е част от доклада. То е неразделна част от доклада. Особеното мнение ... , така че чувствам, исках да бъде председателят тук, да го питам няколко неща днес. Във връзка с това аз предлагам по този въпрос, когато говорим за ПИКЕЕ, да отложим това заседание и да го направим само когато председателят бъде тук, защото имам въпроси към председателя. Това е един много важен въпрос. Да изчакаме, ако трябва следобед да направим заседанието. Ето, Вие тръгвате, казвате - не е изчистено процедурно, ще гласуваме ли, няма ли да гласуваме. Ние обсъждаме ПИКЕЕ, въпрос, който се обсъжда от 2013 г., колеги. Този път трябва да е изпитано. Много въпроси има. Аз съм ги задал на г-н Председателя в неговия кабинет. И всички тези въпроси, които аз съм задал в неговия кабинет, не обичам на четири очи да останат нещата и тук ще ги задам пред всички. Когато става въпрос за това, моето процедурно предложение, тъй като не е изяснено точно какво правим... Вие водите заседанието. Тепърва задавате въпрос: ще гласуваме ли, няма ли да гласуваме. Особеното мнение не се гласува. Ако има консенсус, предлагам това предложение. Ако няма консенсус, един ако е против и има несъгласие, си оттеглям моето предложение да го разглеждаме, защото този въпрос, наистина председателят трябва да присъства на това заседание. Има някои въпроси, на които той трябва да отговори. Ако няма съгласие, ще продължим. Аз просто се обръщам към колегите.

Е. Харитонова:

Колеги, Вашето мнение относно коментара и предложението на г-н Осман? Златев?

Г. Златев:

Аз съм „за“ да го отложим.

Е. Харитонова:

То ние ще го отложим за 15 минути, не за повече. Съгласни ли сте, колеги? В такъв случай отлагаме началото на заседанието за 10:30 ч., за по-сигурно. Съгласни?

ПАУЗА

Закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране, в пълен състав, продължава в 10:30 ч., ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

И. Н. Иванов:

Уважаеми колеги, след половинчасово прекъсване, подновяваме заседанието, което провеждаме с една единствена точка, а именно: Доклад относно приемане на Правила за измерване на количеството електрическа енергия и проект на акт. Разбрах, че е приет дневният ред.

Р. Осман:

Ние започнахме, г-н Председател. Тъй като с доклада и заключителния проект е внесено и особено мнение, ние процедурно трябва да изчистим кога ще го гледаме, т.е. отношение, ако някой иска, разбира се, аз ще взема отношение. Дали е правилно или не, според мен би било добре да изчистим въпроса с особеното мнение в самото начало. Не става въпрос за гласуване. Говоря като процедура. Вие ще прецените кой подход ще изберете, Вие сте председател, за да може вече да се започне по същинския проект. Внесено е особено мнение. Затова се обърнах към работната група. То е за доклада. Г-жа Е. Маринова започна. Може би вносителят на особеното мнение ще иска думата? Не знам, може да не иска думата. Той ще си прецени. Но ако позволите тогава, тъй като е внесено, уважаеми колеги, тъй като формално погледнато особеното мнение на пръв поглед изглежда, че става въпрос само за един текст, той е съществен. Затова трябва в самото начало ние да изчистим този въпрос. А ненапразно преди малко го казах. Аз вчера и на Вас Ви го казах, г-н Председател, в кабинета. От 2013 г. Комисията под една или друга форма се занимава с ПИКЕЕ. Нямаме никакво право, даже и минимална възможност, да бъде атакувана за пропуски самата процедура. Основно са хванали процедурата. Бих искал... няма да са въпроси. Ако ще вземе вносителят на особеното мнение, бих искал да го слушам. Ако не, не желая въпроси и отговори. Значи, да уточним тези неща. Разбирам, че не иска да взема думата. Колеги, първо, трябва веднъж завинаги да разберем, че особеното мнение не се гласува. Особеното мнение е част от доклада. Целта на особеното мнение е да привлече вниманието на съответната колегия, на обществото, навън, навътре и каквото и да е. Но особеното мнение е неразделна част от нашия доклад, но не е алтернативен доклад. Член на работната група не може да прави алтернативни предложения. Изключено е да го прави. Това е недопустимо. Член на работната група може да изрази според Правилника особено мнение, но не можеш да правиш... предложения могат да правят само членове на Комисията. Когато особеното мнение е придружено и с алтернативни предложения, малко... не на ръба, а си е открито нарушение на процедурните правила. Тоест по този въпрос много ясно, г-н Председател, трябва да имаме отношение. А що се отнася вече до съдържанието, защото втори път този доклад се внася, въобще аз забелязвам вътре (меко казано) директно критика към Комисията от страна на вносителя. Ако не бъде приет текст X, Комисията директно се критикува за negliжиране, инертност и неангажираност на Комисията. За първи път от четири години аз виждам от служител директно да критикува Комисията. Според мен няма нищо вярно в това. По-нататък примерите в самото съдържание на особеното мнение във връзка с ВиК, проблемът с искането за гаранцията за обезпечаването, ненапразно законодателят е вменил ... Народното събрание това задължение е вменил само на търговци по член кой беше, 30. Елена, кой член беше това?

И. Н. Иванов:

Сега ще го кажем.

Р. Осман:

Тридесети мисля, че беше.

И. Н. Иванов:

316.

Р. Осман:

Това, че ние сме допуснали... Вижте, колеги, тук подчертавам дебело. Това, че ние сме допуснали Комисията в ПИКЕЕ да има чл. 31б, това е голяма грешка от страна на Комисията. Не означава да допускаме втори път грешка. Вие, г-н Председател, не можете да го подложите подобно предложение за гласуване. Много бързо Комисията, ненапразно работната група е предложила да се заличи от ПИКЕЕ чл. 31б. Тоест открито противоречи, аз не знам този член в Правилата за търговия с електроенергия как е

попаднал там и кой е инициаторът. Това е открито лобирание на търговците. Аз не искам да бъда свързан като лобист на търговците. Това, което е посочено в особеното мнение, вътре виждам текстове, които не отговарят на истината. Това, че дават ниска цена някои търговци, участват в обществени поръчки, това си е техен проблем. Във връзка с техни вземания, взаимоотношения между различни търговски субекти, има си други способности. Не е наша работа. Законодателят, ако даваше възможност, щеше да го каже. Ако законодателят беше допуснал тази възможност, тогава щеше да стане като случая с арбитражите. Спомнете си преди няколко години.

И. Н. Иванов:

Две години.

Р. Осман:

Да. Тоест даже и правната възможност, че може да поискат, тотално всички се обърнаха ... да се обърнат към арбитраж и никой не посмя от клиентите да се противопостави на това. Ето защо законодателят не допуска тази възможност тук. В ЗЕ е казано кой гарантира това. И чл. 31б ли беше?

Е. Маринова:

36ж.

Р. Осман:

Да. Разбира се, ако не си спазват своите задължения търговците, да, ще бъдат премахнати от пазара. Но това не може да бъде основание ние да не спазваме закона. Обръщам внимание към всички служители и особено към директорите. Слушайте юристите, когато Ви кажат, че противоречи на закона. Посъветвайте се ... допълнително се посъветвайте, че това нещо много открито противоречи на закона. Това, че има текст, аз не зная как е минал този текст, но отговорността е наша, не е на тогавашната работна група. Ние сме приели Правилата за търговия. Защото ако това излезе в публичното достояние, че ние дописваме закона, отделно в интерес на търговците, не само че не сме съгласни, ние не спазваме тогава законодателството. Ние сме длъжни час по-скоро да поправим тази грешка и мисля, че го поправим със заличаването. Ето защо, г-н Председател, когато дойде време към края на проекта за ПИКЕЕ, Вие не може да поставите на гласуване предложение за изменение и допълнение. Има предложение ... единственият начин е предложението за отпадане на 31б. Аз бях длъжен като член на Комисията да направя това изказване, г-н Председател. Надявам се, че тази грешка ще бъде поправена - това, което Комисията сме допуснали всички заедно, сме приели Правилата за търговия с електрическа енергия. Тук искам да приключа, за да може да се премине. Би било правилно, ако Вие прецените, по-лесно ще е и за нас, ако разглеждаме раздел по раздел, глава по глава ще ни е по-лесно, за да може .. има отделни предложения. Благодаря Ви.

И. Н. Иванов:

Благодаря Ви, г-н Осман. Мнението, което е изказал П. Младеновски, е по преходна разпоредба. Този дебат, който наистина Вие започнахте, аз съм готов да си кажа моето мнение, но предлагам, както е предвидено при гласуване за окончателно приемане на нормативен акт, да започнем глава по глава. Когато стигнем до Преходни и заключителни разпоредби, ще кажа и мнението си, защото предпочитам да минем по основната част на нормативния акт.

Ако ми позволите, беше ми докладвано от ... Тогава, колеги, започваме приемането на ПИКЕЕ. Раздел I, Общи положения. Има ли предложения от комисарите за промяна в раздела? Не виждам. Раздел II, Принципи на измерването.

Р. Осман:

Нека да гласуваме.

И. Н. Иванов:

Да, трябва да гласуваме.

Р. Осман:

Тъй като виждам, че има предложение за изменение или няма, ако е изчистено, т.е. ако ще гласуваме раздел по раздел, глава по глава, ние трябва да гласуваме всеки един раздел или глава. Така да не преминаваме, иначе ще остане...

И. Н. Иванов:

Съгласен съм. Колеги, в първи раздел има дребни редакционни изменения. Не виждам друго предложение. Има ли против текстовете в Раздел I, Общи положения? Няма. В такъв случай, гласуваме.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

*Раздел I, Общи положения е приет с осем гласа „за” (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.*

И. Н. Иванов:

Раздел II, Принципи на измерването. Има добавени текстове между приетите на закрито заседание проект на Правила и това, което ни се предлага в момента. Те са отразени в текста, който е раздаден на членовете на Комисията. Има ли забележки или предложения за изменение на текстовете в ..

Р. Осман:

Може ли?

И. Н. Иванов:

Да, заповядайте, г-н Осман.

Р. Осман:

Може би малко разяснение за някои от предложенията. Примерно по чл. 3 не са само редакционни. Така като гледам има и допълнения. От работната група допълнителни разяснения, някаква информация да ни дадат.

И. Н. Иванов:

Кой от работната група ще вземе отношение? Г-н Младеновски, имате думата.

П. Младеновски:

В ал. 5 в началото на изречението е предвидено освен в предвидените в ЗЕ случаи. Това изречение е докладвано...

И. Н. Иванов:

На кой член казахте?

П. Младеновски:

Чл. 3, ал. 5.

И. Н. Иванов:

Там няма такъв текст. *Операторите на електроразпределителните мрежи* и т.н. Цитирате нещо друго.

Говори се без микрофон.

И. Н. Иванов:

В ал. 4 има допълнено второ изречение. Другите наистина са редакционни промени. И така, по ал. 4.

Р. Осман:

Това е предложение на работната група – 31 ги увеличават на 35 дни.

П. Младеновски:

Тук е съобразено с предложението на операторите, които и на общественото обсъждане казаха, че има случаи, в които отчитането не може да се осъществи за 31 дни при възникване на форсмажорни обстоятелства, на каквито бяхме свидетели примерно зимата на 2017 г. (непроходими райони и т.н.). Именно заради това е добавено, че при наличие на форсмажорни обстоятелства периодът на отчет може да бъде удължен до 35 дни.

И. Н. Иванов:

Но единствено при форсмажорни обстоятелства.

П. Младеновски:

Точно така.

И. Н. Иванов:

Това са най-често природни бедствия.

П. Младеновски:

Аз искам да добавя...

Р. Осман:

А за форсмажорни обстоятелства определението...

И. Н. Иванов:

Има ли определение за форсмажорни обстоятелства? Г-н Друмев, пред микрофона и към Комисията.

П. Друмев:

В проекта на акта е сложено определение в т. 11 на §1 - какво представлява форсмажорно обстоятелство.

И. Н. Иванов:

Това е важно.

П. Друмев:

И само да конкретизираме, че тук става въпрос не за всички обекти, а само за обекти, които попадат в тези райони, където са тези форсмажорни обстоятелства.

И. Н. Иванов:

Да, описано е. Добре.

П. Младеновски:

Аз искам само, ако е удобно, да добавя, че в така предложената редакция от работната група донякъде ал. 5 противоречи на промените, които са внесени и гласувани на първо четене на ЗЕ.

И. Н. Иванов:

Той не е още нормативен акт.

Р. Осман:

Дайте да не коментираме промени в законодателството. Какво ще влезе и какво няма да излезе.

П. Младеновски:

Това е така, само че идеята беше да се добави едно изречение в ал. 5 – *освен в предвидените в закона случаи*, т.е. ако в закона се приеме нещо, което да ...

И. Н. Иванов:

Вижте, г-н Младеновски, ние работим в момента с текстовете, които са изготвени от работната група и са представени. Изменения в текстовете може да поискат само членовете на регулатора.

Р. Осман:

Ако примерно законодателят прецени, че някакви текстове, които са различни, то си има действие, законът се изпълнява. Каквото има нещо, което противоречи на закона, то няма да е в сила. Тоест няма никаква опасност, но ние нямаме никаква възможност да коментираме какво ще влезе и какво няма да влезе. Утре Парламентът може да се разпусне, може нещо да се гласува, може и да не се гласува. Тоест какъвто и текст да е, се изпълнява, няма никаква пречка. Ние не можем да преценим. Ако има някакво предложение, аз не виждам в този вид, той е изчистен. И да се сложи в началото, няма да промени нищо.

И. Н. Иванов:

Освен това, ако се гласуват промени в закона, може би ще има и други промени, които ще налагат изменение в подзаконовите актове, включени в ПИКЕЕ, така че не би трябвало тук специално да се добавя такъв текст. Колеги, има ли други предложения по Втори раздел? Не виждам. Тогава подлагам на гласуване Втори раздел, така както е предложен от работната група. Няма против.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Раздел II, Принципи на измерването е приет с осем гласа „за“ (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за), от които **три**

гласа (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

И. Н. Иванов:

С осем гласа „за“ решението се приема. Преминаваме към Трети раздел. В Трети раздел има нова алинея в чл. 13 и допълнение по чл. 16. Работната група.

Р. Осман:

Предложението от кого е?

И. Н. Иванов:

При нас идва от работната група. Те могат да уточнят чие е.

П. Друмев:

Новата ал. 2 в чл. 13 е във връзка с изложените от някои от дружествата възражения, че когато в една подстанция, вътре самите собствени нужди на подстанцията се измерват към настоящия момент на страна ниско напрежение на трансформатора, и всъщност се получава така, че самите загуби при трансформация остават за сметка на разпределителното дружество, а не на ЕСО ЕАД (в случая). Те бяха дали някои цифри и изчисления, като действително загубите бяха доста сериозни за дружествата. Предвид това е дадена по този начин ал. 2, за да може в тези случаи двата мрежови оператора да си определят методика и начин как да става това преизчисляване, за да не се натоварва с разходи само едната страна. Това е смисълът на тази алинея, за да се уредят тези отношения.

И. Н. Иванов:

Благодаря. Не виждам други изказвания. В такъв случай подлагам на гласуване Раздел III, Определяне на местата на търговско измерване, условията и реда за тяхното обслужване. Няма против. С осем гласа „за“ Раздел III се приема.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Раздел III, Определяне на местата на търговско измерване, условията и реда за тяхното обслужване е приет с осем гласа „за“ (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за), от които **три гласа (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.**

И. Н. Иванов:

Раздел IV е без изменения след приемането на закрито заседание на проекта преди около месец. Идентификационен код, това е чл. 17. Колеги, подлагам на гласуване Раздел IV. Няма против. С осем гласа „за“ се приема.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Раздел IV, Идентификационен код е приет с осем гласа „за” (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

И. Н. Иванов:

Раздел V, Изисквания към измервателните системи. В Раздел V това, което виждам, са основно няколко технически корекции. Заповядайте. Г-жа Петрова има думата.

С. Петрова:

Само искам да направя едно уточнение. Чл. 29, ал. 3. При отразяването на приетите предложения от дружествата е допусната техническа неточност в проекта на акт. В последното изречение на ал. 3 следва да се добави след думата „съответния“ трябва да се добави „търговски участник“. Това е с оглед яснота на самата разпоредба. Тоест изречението трябва да придобие следния вид: *По време на използването на средство за търговско или контролно измерване дневниците на тези събития се изтриват от собственика на средствата за измерване след уведомяване на съответния търговски участник.* При пренасянето технически е изпуснато думата търговски.

И. Н. Иванов:

Благодаря. Това е всъщност и за уточнение, че се касае за търговски участник.

С. Петрова:

Да.

И. Н. Иванов:

Колеги, ако не възразявате и ако нямате други въпроси, подлагам на гласуване Раздел V. Изисквания към измервателните системи. Няма против. С осем гласа „за” разделът се приема.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Раздел V, Изисквания към измервателните системи е приет с осем гласа „за” (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

И. Н. Иванов:

Преминаваме към Раздел VI, Досие на измервателната система. Той е само три члена. Виждам единственото допълнение, което е съществено може би, в чл. 33, ал. 2: *Досието по ал. 1 се поддържа на хартиен носител или в електронен формат.* Това виждам единствено като допълнение. Няма изказвания и забележки. Гласуваме. Няма против. С осем гласа „за” Раздел VI се приема.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

***Раздел VI, Досие на измервателната система** е приет с осем гласа „за” (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.*

И. Н. Иванов:

Преминаваме към Раздел VII, Данни от измерването и достъп до тях. Няма промени в текста, който сме приели, с изключение тук отново на допълнение за един *търговски участник* в ал. 3 на чл. 40. Няма изказвания и забележки. Гласуваме Раздел VII. Няма против. С осем гласа „за” Раздел VII се приема.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

***Раздел VII, Данни от измерването и достъп до тях** е приет с осем гласа „за” (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.*

И. Н. Иванов:

Преминаваме към Раздел VIII, Ред и начин за обслужване и проверка на измервателните системи. Тук има допълнения и изменения. Това е ал. 6 на чл. 42, ал. 1 на чл. 43, това е в общи линии. Първо, давам думата на работната група да мотивира промените, които се предлагат в Раздел VIII от работната група, в текста, който ни е раздаден. Мисля, че същият е навсякъде. Г-н Балабанов, имате думата.

Б. Балабанов:

В чл. 42, ал. 6, създадена нова алинея, в която е казано, че обхватът на обслужването и начинът на проверката се определят в зависимост от нейните технически характеристики, така че да гарантират изправността ѝ към датата на тяхното извършване. Това е продиктувано от изискването на закона да бъде включено обслужването и начинът на проверката. По този начин сме се опитали да дадем на дружествата право и оперативна самостоятелност да определят начините и обхвата, по който да извършват проверката. По този начин сме мотивирали и връщането не повече от три месеца назад при бъдещи корекции при установяване на случаи на измерена, неизмерена, недостатъчно измерена електрическа енергия.

И. Н. Иванов:

Така. В чл. 43, ал. 1. Нека се изкаже работната група. След това, разбира се, всеки от колегите ще вземе думата, който желае, разбира се.

Б. Балабанов:

В чл. 43, ал. 1 е прието предложението на ЕСО ЕАД, с което се допълва реда на чл. 7 от Закона за техническите изисквания, добавено и наредбата по чл. 28 от Закона за измерванията с цел пълнота и обхващане на извършените действия от съществуващата нормативна уредба.

И. Н. Иванов:

Благодаря. Сега вече давам думата на ... г-жа Харитонова я поиска първа. Включете си микрофона, г-жо Харитонова.

Е. Харитонова:

Първото нещо, което искам да отбележа, така редактирана ал. 6 на чл. 42 малко лошо ми звучи... в смисъл не ми звучи лошо, а неизпълнимо ми звучи, по-точно. И всичкото, така както е описано, ще трябва да се отрази утре-други ден в цените на съответното разпределително дружество. Не говоря за преносното дружество, говоря за разпределителното, където са много електромери. И заради това, използвайки, като не можем да избягаме от думата *обслужване*, тъй като тя е залегнала в закона, просто проверката да бъде ограничена. Нали, ние им даваме с ал. 6 ... ние им даваме на разпределителните дружества те сами да решат какво да проверяват и какво да не проверяват. И само когато се появи съмнение за нещо, че има нередност със съответното СТИ, тогава вече да викат съответните специалисти за истинската проверка на електромера. Истинското обслужване на електромера. А иначе да си върви само проверката, която се прави от инкасаторите или там, които ходят. Освен всичкото, когато има установена нередност, ще се подписва констативен протокол. Иначе текстът, както е записан, те ще трябва да си водят непрекъснато ... при самото.. на всеки три месеца. На всеки три месеца при 5 млн. електромери за една година стават 20 млн. електромера. Аз просто заради това казвам. 20 млн. електромера. И ако трябва да ги обслужват тези 20 млн. електромера, прощавайте, колеги, обаче ще ни поискат колосални цени. Тоест проверката, а пък констативните протоколи да бъдат подписани само когато има съмнение за нарушаване на СТИ по някакъв начин.

И. Н. Иванов:

Вие предлагате заместващ текст ли на този, който...?

Е. Харитонова:

Заместващ текст на ал. 6.

И. Н. Иванов:

Прочетете го, защото след това ще се гласува.

Е. Харитонова:

Обхватът на обслужването ... като Ви казвам, че обслужването..

И. Н. Иванов:

Прочетете текста, след това ще правите коментар.

Е. Харитонова:

Обхватът на обслужването и на проверката по ал. 5, както и начинът на извършване на тази проверка, се определят от собственика на измервателното средство, в зависимост от нейните технически характеристики, така че да се гарантира верността и изправността на измервателното средство.

И. Н. Иванов:

Завършихте ли, г-жо Харитонова? Г-н Осман искаше думата.

Р. Осман:

Уважаеми колеги, в такива случаи този текст, вие сте го обсъждали с работната група, носете го в писмена форма, да го имаме. Това е един много сериозен и съществен текст – ал. 6. Дали ще бъде в този вариант или в друг вариант, даже изчетохте, аз не можах да разбера какво ще гласуваме. Това са три изречения. Досега трябваше да ни бъде предоставен. Ние нещо подобно не сме получавали. Аз изобщо не се притеснявам, защото има изискване от законодателя във връзка с обслужването. Той е законов текст, както и Вие казахте, г-жо Харитонова. Това изобщо няма да се отрази върху цените, няма как да се отрази, защото блокът, в който живея, таблото, където са електромерите, така и така минават да ми проверяват таблото. Няма как да се отрази върху цените.

Е. Харитонова:

А, не е така.

Р. Осман:

Тоест тези, че виждате ли - милиони електромери и ще се назначават стотици хора, не отговаря на истината. Казвам го, за да остане в протокола. Друг е въпросът, ал. 6, така както работната група предлага, дава свобода на операторите. Даже почни донякъде обезсилва ал. 5. Въпреки всичко, аз снощи много мислих и с експерти, този текст изцяло е в интерес и така да се каже опасенията на операторите ще бъдат изчистени с ал. 6. Останалото се обезсмисля тотално от ал. 5. Ал. 5 тогава се обезсмисля, защото в същия момент законодателят ни е вманил това задължение ние да определим в Правилата, в т. 6 на чл. 83 – условията и реда на тяхното обслужване, включително и реда. Ние много демократично това право предоставяме този обхват те сами да си определят. По-демократично от това няма как да бъде. Другото вече отива в другата крайност. Всичко, което се иска от оператора, да се приеме - за мен малко е притеснително, колеги. Трябва да остане някаква рамка за контрола, който ни е вманил законодателят да определим, да дадем тези правила в ПИКЕЕ от самия закон. Що се отнася за самото съдържание, моята молба е в такива случаи тези текстове, които са заместващи текстове, да ги получим навреме. Сега изчете се един текст, аз го нямам пред мен. Не съм в състояние да запомня всичко. Те са точно три изречения. Хубаво е този текст, тези, които са поели ангажимент да направят това предложение, да подготвят този текст и да знаем какво гласуваме. Така че, г-н Председател, не възразявам за нещо конкретно, говоря по принцип, но не виждам някаква уплаха в ал. 6. Даже тя донякъде обезсилва ал. 5. Аз не виждам какви са притесненията.

И. Н. Иванов:

Благодаря, г-н Осман. Г-жо Харитонова, моля, дайте на членовете на работната група текста, който предлагате да бъде гласуван, за да може наистина да го имат пред себе си комисарите, когато гласуваме, защото иначе наистина прочитането никой не може да запомни.

Е. Харитонова:

Това, което ми е притеснително в този текст, е ал. 5 са три месеца и обслужването. А обслужването включва, съгласно законите и нормативните разпоредби, обслужването включва и техническо обслужване. А вече техническото обслужване е по-сложното и на практика то е нещото, което ще поиска повече пари от екипите на разпределителните дружества.

Р. Осман:

Те ще определят този обхват.

Е. Харитонова:

Е, не. Обслужването, проверката е вече като проверят и като видят, че има някаква намеса, тогава ще извикат експертите, които да обслужат на практика този електромер. Заради това казвам. А въпросът с констативния протокол просто, така както е записано, те винаги трябва да имат някой, който да е с тях, не служител на разпределителното дружество, за да подпишат констативен протокол, или съответно да бъде там собственикът, потребителят, на който се води съответният електромер. Това е нещото, което лично мен ме смущава.

Е. Харитонова:

Благодаря, г-жо Харитонова. Други колеги? Г-жа Тодорова.

С. Тодорова:

Аз по целия член имам някои въпроси. Първият е, че навсякъде в този член се говори за измервателни системи, като в ал. 1 са визирани наредбите по т. 2 и 3 от ЗЕ, а няма т. 6, която всъщност е предметът на тези Правила. Това е едното. И обслужването, така както е написано навсякъде, на измервателните системи изглежда, като че ли обхваща всички измервателни системи в електроенергийната система, а не само тези, които са в електроразпределителните дружества.

Е. Харитонова:

В преносната система.

С. Тодорова:

Добре, ще стигнем и до това. Значи няма разлика според Вас? Говори се за всички измервателни системи в цялата система. Така ли е?

И. Н. Иванов:

Г-н Балабанов.

Б. Балабанов:

Измервателните системи, по дефиниция за търговско и контролно измерване, включват средството за търговско измерване, измерителните трансформатори и връзките между тях. Това се има предвид навсякъде в този раздел, както и в чл. 41, така започва членът: *Измервателните системи за търговско и контролно измерване* (става въпрос за електрическа енергия).

С. Тодорова:

Защо в ал. 1 е пропусната т. 6? Защо се визират само точки 1 и 2?

Б. Балабанов:

Точки 1 и 2 визират наредбите, издадени от министъра на енергетиката, които са свързани с експлоатацията на електрическите уредби, и тъй като измервателните системи са част от електрическата уредба, следва при тяхното обслужване да се спазват и правилата, дадени в наредбите за експлоатация на всичко, свързано с тях.

С. Тодорова:

А защо не са визирани Правилата за измерване? Самите Правила.

Б. Балабанов:

Това е част от...

С. Тодорова:

Значи обслужването трябва да бъде в съответствие с наредбите за техническа експлоатация, но не и в съответствие с Правилата.

Б. Балабанов:

Мисля, че се подразбира.

С. Тодорова:

Дали това е пропуск или аз нещо не разбирам?

И. Н. Иванов:

Г-жа Маринова.

Е. Маринова:

Ние считаме, че не трябва да се добавя т. 6, защото т. 6 е делегацията за приемането на такива Правила. След като обслужването принципно е в тези Правила, то се разбира, че обслужването се извършва при спазване на нормите, които са в тези Правила, плюс наредбите, които са в 83, 2 и 3. Това се разбира.

С. Тодорова:

Да, но другият начин е да се пише *и тези Правила* или *настоящите Правила* или нещо такова. Така на мен ми се струва, че е пропуск. Визират се само наредбите, че трябва да се спазват.

Е. Маринова:

Може да се добави *и тези Правила*.

С. Тодорова:

Това имам предвид.

С. Петрова:

В Правилата се разглежда само редът и начинът на обслужване. А техническите наредби следва да бъдат взети пред вид с оглед удовлетворяване на техническите изисквания за този ред на обслужване. Тоест в Правилата нямаш технически, както каза Благовест, нямаш техническите изисквания, които следва да се съблюдават, а имаш само реда и начина.

С. Тодорова:

И какво от това?

С. Петрова:

В тази разпоредба според мен се казва, че трябва по този ред, по който е уреден в Правилата, да се обслужват, като се вземат предвид техническите изисквания на наредбите.

С. Тодорова:

Добре, при този прочит... може и да е така. В ал. 5 аз имам сериозни възражения срещу срока. В закона има ред и начин единствено за обслужването, но няма и срок. Тоест в тези Правила се уреждат редът и начинът, но не и срокът за обслужването. За мен това е много спорен въпрос. Как може да бъде защитен тримесечният срок? Защо не са 45 дни или 4 месеца, или някакъв друг срок при положение, че в закона, отново казвам, не е упоменато, че Правилата фиксират срок? Така че аз предлагам този срок да отпадне и в ал. 5 да остане само: *Обслужването на измервателните системи включва проверка на същите*. Текстовете по-нататък да се запазят.

И. Н. Иванов:

Имате ли друго, г-жо Тодорова?

С. Тодорова:

Не. Това е достатъчно съществено, смятам.

И. Н. Иванов:

Фактически, първият въпрос се изчисти. Вторият - Вие правите предложение, което ще гласуваме, за отпадане на този текст: *се извършва най-малко веднъж на три месеца*. Първото изречение ще бъде: *Обслужването на измервателните системи включва проверка на същите*. Заповядайте, г-н Балабанов.

Б. Балабанов:

Аз искам само да кажа, че в по-нататъшни членове от наредбата са направени препратки в случаите на извършване на корекции, те са свързани със срока до последната проверка, което означава, че те трябва да бъдат изцяло променени.

С. Тодорова:

Каквото трябва, да се промени. Освен това, ако има текст *последната проверка*, това не означава, че тя трябва да бъде точно тази, която е в рамките на три месеца. Последната проверка си е последна проверка.

И. Н. Иванов:

Г-н Осман иска думата.

Р. Осман:

Вярно е това, което г-жа С. Тодорова каза, в закона чл. 83, т.6 се казва *условията и реда на тяхното обслужване*. Няма срок. Това е вярно. Оттам нататък за мен възниква въпросът необходим ли е този срок или не, въпреки че не съм инженер, някакъв срок трябва да има. Какъв трябва да бъде този срок, работната група са преценили. Да видим защо е горе-долу три месеца. Но без срок, изобщо ако отпадне срокът в ал. 5, за мен е трудно да го кажа дали 1 месец, 3 месеца, 5 месеца или 1 година. Без срок наистина вече и давайки правомощия с ал. 6, ако бъде приет в този вид или в изменението, така както г-жа Хаританова предлага, една от основните задачи се обезсилва. Да бъдем внимателни... нека да дискутираме възможно ли е това да стане без срок или не. Аз казах моето скромно мнение, че малко трудно го виждам изобщо да няма срок.

И. Н. Иванов:

Благодаря, г-н Осман. Г-жа Петрова искаше думата.

С. Петрова:

Аз не искам да прекъсвам обсъждането на ал. 5, но просто в хода на обсъждане на този раздел ще Ви моля да имате предвид в чл. 47 също има допусната техническа неточност при отразяването. Думата *показания* следва да бъде коректно заменена с думите *количество електрическа енергия*, тъй като действително в невизуализираните регистри се натрупват количества електрическа енергия.

И. Н. Иванов:

В коя от двете алинеи, но това не е свързано с...

С. Тодорова:

Тя говори за друг член.

И. Н. Иванов:

Да, 47. Ще го изчистим това. В коя алинея казахте?

С. Петрова:

В ал. 1, след първата запетая има дума *показания*. Тази дума трябва да се замени с думите *количество електрическа енергия* и текстът да придобие вида: *Когато при проверка по реда на тези правила се установи грешка над допустимата, съгласно наредбата по чл. 28 от Закона за измерванията и наредбата по чл. 7, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите и приложението към тези правила, съответно неизмерване, неправилно и/или неточно измерване или наличие на измерени количества електрическа енергия в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване, количеството електрическа енергия се определя съгласно раздел IX от тези правила.*

И. Н. Иванов:

Благодаря. Г-н Балабанов, искахте думата... Друмев, имате думата.

П. Друмев:

Относно ал. 5, за срока. Ако имаме ред и начин, а нямаме срок за изпълнение на това задължение, какъв е смисълът от реда и начина? При една последваща проверка, примерно, и попитаме дружеството извършило ли е това обслужване, те винаги могат да кажат: Не е извършено, обаче ние нямаме срок, в който да извършим тази проверка. Така че тя абсолютно ще се изпразни от съдържание. Ще има някакъв ред и някакъв начин, но без никакъв срок за изпълнение... Какъв е смисълът? Относно тези три месеца за размера на срока, работната група е преценила, че по този начин, първо, ще се постигне една превенция срещу нерегламентираното използване на електрическата енергия, тъй като дружеството на по-кратки периоди ще извършва някаква проверка. Не сме казали точно какъв ще е обхватът ѝ, но то ще има ангажимент да извършва тази проверка и ще може да възпира това нерегламентирано ползване на електрическата енергия в много по-кратки срокове, което ще доведе до намаляване на техническите загуби на дружествата. В случая това е нашата преценка.

И. Н. Иванов:

Благодаря, г-н Друмев. Г-жа Тодорова.

С. Тодорова:

Това, което съм срещала в законодателството, е, че се пише или ред, начин и срокове, или някоя от тези думи. Когато не е упоменато, не смятам, че редът и начинът включва задължително срокове. Този аргумент не го приемам. А тримесечните и твърдението, че нямат основание да поискат допълнителни разходи, също е невярно, защото няма как да бъде изпълнявана някаква допълнителна дейност, без да бъде свързана с допълнителни разходи. Това е допълнителна дейност. В момента тези електромери, за които има балансово отчитане по някакви региони, или група от електромери, те се проверяват по този технически начин. Когато има някакво отклонение между баланса и сумата от електромерите, тогава това е сигнал за проверка. Сега в момента има сигурно 1 500 хил., а може би са 2 млн. такива електромери, които задължително трябва да бъдат проверявани. Не съм съгласна, че не е свързано с допълнителни разходи. Така че обмислете го това нещо – три месеца е твърде кратък срок и обхваща абсолютно всичко. И има задължението също да има техническо лице. Не е достатъчно да бъде само отчетникът. Така че...

И. Н. Иванов:

Г-н Балабанов.

Б. Балабанов:

Искам да разясня още малко мотивите на работната група. Балансовите електромери, които г-жа Тодорова визира, те не са търговски. Те са част от системата на дружеството, по която то е решило да извършва някакъв контрол и те не са предмет...

С. Тодорова:

Глупости.

Б. Балабанов:

Не съм съгласен.

С. Тодорова:

И какво като не са търговски?

Б. Балабанов:

Не попадат в обхвата на тези Правила...

С. Тодорова:

Дружеството е ...

И. Н. Иванов:

Нека се изслушваме, г-жо Тодорова. И Вас Ви изслушаха и те, и ние. По същия начин нека каже Балабанов това, което желае. Не го прекъсвайте. Продължете, г-н Балабанов.

Б. Балабанов:

Балансовите електромери не са предмет на тези Правила. Освен това с алинеите 5 и 6, особено ал. 6, след като няма легална дефиниция в закона за обслужване на местата за измерване и средствата за измерване, никъде не се използва терминът *технически*, което не налага изискването на технически лица при всички възможни случаи. Като пример мога да посоча, че самото наличие на пломбата на едно табло с един или с 20 електромера не изисква техническа специалност, за да установи, че тази система в момента няма съмнение за нарушение, а когато такова съмнение има, във всеки район има групи от контрола, които следва да дойдат, да проверят в детайли и да съставят съответния констативен протокол. Затова считаме, че изискването за отделен брой, и то голям брой, технически персонал за извършване на тези дейности не е правилно посочено от дружеството. То може да го извършва със същия или съвсем малко по-голям персонал.

И. Н. Иванов:

Г-жо Тодорова.

С. Тодорова:

Аз не съм говорила за балансовите електромери като нещо, което трябва да се проверява. Моля да се слушаеме. Аз затова се нервирам, защото губим страшно много време от това, че човек не вниква в това, което му се казва. Става дума за начини, по които дружеството е решило, че може да упражнява контрол и обслужване всъщност на измервателните системи, като въвежда балансови електромери. Това е. И това е начинът. Защо трябва да бъдат проверявани всички електромери, за които има балансови, при положение че има начин да бъдат хванати дали има някаква манипулация или не. Това е едното. Г-н Балабанов, затова казах, че говорите неща, които са свързани с това, което аз казах. Другото нещо е, как нетехническо лице ще гарантира изправността към датата на

извършване на проверката? Може ли да ми кажете? Нетехническо лице гарантира изправността. Това е в ал. 6.

Б. Балабанов:

Според мен в ал. 6 достатъчно е дадена оперативна самостоятелност, и не само оперативно, на дружеството то да определи реда и начина на тези проверки. Защо инкасаторите или отчетниците трябва да бъдат нетехнически лица? И освен това към днешна дата отчетниците, които са наети от външни фирма за отчитане, отчитат само СТИ, които са на ниско напрежение и са на улиците в общи табла. Всички други се отчитат от служители на дружеството, които имат съответното техническо образование.

С. Тодорова:

Нека отбележа, че отново това, което казвате, не е вярно, затова, защото, когато се говори за гарантиране на изправността на едно измервателно средство, не може да бъде по друг начин, освен то да бъде някак си технически проверено. Така ли е? Така е. Отчетникът какво ще види? Ще види дали има пломба или не. Но всичко останало не може да гарантира. Тази дума тук, че гарантира, изисква наистина допълнителни някакви усилия и средства. Необходими са допълнителни средства. И като имаме предвид, че вече е ясно, че Комисията ще вземе решение през юли с колко ще се увеличат цените, вече разбрахме, ако някой не е разбрал – да знае, че трябва да гласувате „за“ до 3%, така че не можем да говорим просто така. Еми, да си изпълняват задълженията, пък те имат гъвкавост. Айде, и Вие си купете агнешко месо с ... хайде да не продължавам.

И. Н. Иванов:

Г-жа Трендафилова, заповядайте. Имате думата.

П. Трендафилова:

Аз имам едно предложение. Ако този тримесечен срок отпадне от ал. 5, в ал. 6 текстът да бъде: *Обхватът и срокът на обслужването и на проверка да се определят от собственика ...* Така те ще имат ангажимент да си сложат срок в зависимост от техните възможности и преценка на потребителите си.

И. Н. Иванов:

Има ли други предложения, колеги? Ако няма, минаваме към гласуване като постъпиха три предложения.

Р. Осман:

Г-н Председател, Вие сте специалист в тази област. Вашето мнение?

И. Н. Иванов:

Аз считам, че трябва да има срок.

Р. Осман:

Интересно ми е да чуя Вашето мнение.

И. Н. Иванов:

Задължително трябва да има срок. Това е моето мнение. Г-н Младеновски.

П. Младеновски:

Искам да добавя един коментар, тъй като слушах и г-н Балабанов, и г-жа Тодорова. Действително това, което ние сме коментирали с работната група, ние искахме да направим обслужването така, че да няма допълнителни разходи за дружеството. Идеята, която стоеше зад това обслужване, беше именно отчетниците, тъй като сме свидетели на

много такива.... отчетниците като минават да проверяват електромерите, да имат задължение чисто.. това го правят и в момента част от дружествата, да имат задължение да отразяват някъде, че евентуално за липса на видими намеси по електромера. Тоест ненарушена пломба...

И. Н. Иванов:

Да извършват визуален оглед.

П. Младеновски:

Тоест визуален оглед.

С. Тодорова:

Това не е написано така.

П. Младеновски:

Да, може би не се получи. Именно заради това ние .. именно заради това е тази ал. 6, която оставяме в ръцете на дружествата...

Р. Осман:

Операторът ще го реши...

П. Младеновски:

Точно така. Операторът да реши обхвата на тази проверка.

С. Тодорова:

Значи, ненарушена външна цялост не значи изправност. Изправност на електромера значи да се гарантира, че той работи точно. Това, което е написано....

Б. Балабанов:

Това е метрологична точност.

С. Тодорова:

Какво е изправност според Вас? Хайде тогава да поясним някои думи, които за мен поражда...

П. Младеновски:

Това ми беше идеята и на коментара. Ако не се разбира по този начин, да се измисли начин, по който да се разбира така, че, първо, да се изпълнени целта, да не поражда допълнителни разходи. Второ, да се постигне това, което евентуално тук коментираме, че следва все пак да има и някаква ангажираност от страна на дружеството да проверява, тъй като беше показан и по телевизията скоро един случай, при който един абонат краде ток от седем години и никой не реагира на...

С. Тодорова:

Това е нещо различно. И аз знам случаи, когато дружеството каза: Да, да знаем, че се краде там, обаче не можем нищо да направим, защото там еди-кой си или там има мутри, които заплашват. Това са други случаи. Ние говорим за общия случай, когато не са такива криминални ситуации. И тази изправност мен ме смущава.

Р. Осман:

Г-н Председател, ал. 6 даваме възможност по обхвата на обслужването и начина на проверката, т.е. изцяло имат свобода операторите. В тяхната длъжностна характеристика ... как се нарича - отчетници и т.н., тя просто се променя. Те не са тези технически.. ние

затова даваме възможност те да определят начина на проверката и обхвата. Ние не говорим за електротехници, които да отворят електромера. Те ще определят, самите оператори ще определят този обхват – дали до пломбата, дали нещо друго, но те ще го определят. Тоест те имат тази свобода и аз затова не се притеснявам. Няма как допълнително... самият оператор... по-добра възможност за оператора от тази на ал. 6, аз не виждам как. Ние тогава трябва да се откажем от това, което законодателят ни е вменил в т. 6 – да определим този ред. Тоест този ред, определяйки го за срока, плюс .. операторът пълна свобода има. И днес обикалят тези, как се наричат, отчетниците и т.н. Трябва да е неориентиран човек от ръководството на съответното предприятие да възложи в длъжностната характеристика на тези отчетници още малко да отговарят за техническата ... как се казва там...изправност за измерванията, има си по другата Наредба кой да проверява. И те ще преценят колко е необходимостта, за да се види. Иначе наистина некоректните живеят на гърба на коректните в държавата. Аз не виждам никакво притеснение.

С. Тодорова:

Може ли да задам въпрос дали правилно съм разбрала? Правилно ли разбирам сега, след всички обяснения, че освен всичко останало, което правят отчетниците, на три месеца (два месеца няма проверка) на третия месец, отивайки да отчитат, те казват: Това е проверка и съставят протокол. Така ли е?

П. Трендафилова:

Те правят едно и също.

С. Тодорова:

От всичко това, което чух като дискусия, аз стигам до този извод. Че щом няма друг персонал, щом като не се изискват свидетели и т.н., отчетникът сам на три месеца прави това нещо.

И. Н. Иванов:

Г-н Друмев.

П. Друмев:

Първо, не за всяка една проверка е предвидено тук да бъдат съставени констативни протоколи. Предвидено е да бъдат съставяни само тогава, когато има нещо.. нерегламентирана намеса и т.н. По този начин сме облекчили дружествата, при всяка проверка, когато те установят, че всичко е окей, просто да го отбелязват в едно досие. Да не се ангажират свидетели и да не ги затрудняваме. Относно това дали отчетникът ще извършва проверка или не – това е работа на дружеството. Ние просто казваме, че е възможна и такава хипотеза. Ние не казваме – отчетниците трябва да правят проверки. Казваме дружеството само да определи обхвата.

С. Тодорова говори без микрофон.

П. Друмев:

Г-жо Тодорова, това са Правила за измерване на количества електрическа енергия, а не за определяне на разходи или поне аз така мисля. Само още нещо искам...

С. Тодорова:

Ще се въздържа да коментирам. Всеки акт трябва да бъде придружен с оценка на въздействието. А Вие ми говорите за това, че е било за измерване, а не за разходи. Айде сега. Това пък е такава...

П. Друмев:

Също така искам да обърна внимание, че тези измервателни системи не са собственост на клиентите. Те са собственост на операторите. Чрез тези измервателни системи те извършват лицензионната си дейност и реализират своите приходи. Според нас е редно тези измервателни системи да бъдат поддържани в изправност.

И. Н. Иванов:

Колеги, мисля, че дискусиата се изчерпа. При гласуването винаги се приема така: Гласува се първо най-отдалеченото предложение. Считам, че най-отдалеченото предложение е предложението, което направи г-жа С. Тодорова, с отпадане на думите *се извършва най-малко веднъж на три месеца* от текста на ал. 5 на чл. 42.

Второто предложение беше предложението на г-жа П. Трендафилова, която иска да се добави в ал. 6: *обхватът на обслужването и срокът на проверката*. Текстът нататък продължава като в този случай също трябва да отпадне и тази част от ал. 5, която говори за извършване на най-малко веднъж на три месеца....

Р. Осман:

Ако бъде...

И. Н. Иванов:

Да, ако бъде. Така е. Третото предложение е предложението на г-жа Харитоновата за ал. 6 във варианта, който ни беше раздаден като писмен материал. Нали, г-жо Харитоновата, Вие държите? Така

Е. Харитоновата:

Моето предложение зависи от решението по...

И. Н. Иванов:

Естествено, затова казвам, че е трето. То е ясно. Гласуваме по предложението на г-жа С. Тодорова. Гласуваме отпадането на думите: *се извършва най-малко веднъж на три месеца*. Против - един, двама, трима, четири, пет. Предложението не се приема. И трима „за“.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновата, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Отпадането на думите: се извършва най-малко веднъж на три месеца не се приема с пет гласа „против“ (Иван Н. Иванов - против, Ремзи Осман - против, Владко Владимиров - против, Георги Златев - против, Евгения Харитоновата – против) и три гласа „за“ (Светла Тодорова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за).

И. Н. Иванов:

Предложението не се приема. Предложението на г-жа Трендафилова отпада по причина, че първото предложение не беше прието. Преминаваме към гласуване на предложението на г-жа Харитоновата - ал. 6 във варианта на текст, който е раздаден на всички членове. Против? Не виждам.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновата, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

*Ал. 6 е приета с осем гласа „за” (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.*

И. Н. Иванов:

След това вече гласуваме целия текст ...

Р. Осман:

Така, като беше изчетен от нея.

И. Н. Иванов:

Точно така.

Говори се без микрофон.

И. Н. Иванов:

Само че говорете пред микрофона. Чета текста такъв, какъвто го гласува вече Комисията:

Обхватът на обслужването и на проверката по ал. 5, както и начинът на извършване на тази проверка се определят от собственика на измервателната система, в зависимост от нейните технически характеристики, така че да гарантират изправността ѝ към датата извършването ѝ. Там на два пъти имаше едни съюзи на, на, трябва да си ги допълните.

След гласуването по този текст... Не ние гласувахме само по този текст, още не сме гласували раздела. Кажете. Макар че ние сме в процедура на гласуване, добре .. С. Петрова направи там своето си предложение в чл. 47 мисля, че беше.

П. Младеновски:

Аз просто искам да отбележа, че за да се постигне целта на това, което говорихме, а именно да няма по-високи разходи, аз виждам като една от евентуални пречки ал. 2 на чл. 42, където се казва, че: *Обслужването на измервателните системи се извършва от лица, притежаващи съответната квалификация, при спазване на правилата за безопасност при работа в електрически уредби.* Ал. 2 на чл. 42.

И. Н. Иванов:

Да.

П. Младеновски:

Може би този текст *от лица, притежаващи съответната квалификация* би следвало да отпадне.

И. Н. Иванов:

Има ли някой от Комисията, който застава зад...

Е. Харитонова:

Аз.

И. Н. Иванов:

Да, защото трябва да бъде от член на Комисията предложението.

Е. Харитонова:

Да отпадне този текст *се извършва от лица, притежаващи съответната квалификация, при спазване на правилата* би следвало. Като отпаднат тези лица при спазването, по принцип те са си официален нормативен акт.

И. Н. Иванов:

Добре. Отпадат думите *се извършва от лица, притежаващи съответната квалификация*. Остава текстът на ал. 2: **Обслужването на измервателните системи се извършва при спазване на правилата за безопасност при работа в електрически уредби.**

Има ли някой против? Няма. С осем гласа „за“ решението се приема.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

*Промяната на ал. 2 на чл. 42 е приета с осем гласа „за“ (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.*

И. Н. Иванов:

Колеги, след тези гласувания, преминаваме към гласуването на целия Раздел VIII, Ред и начин за обслужване и проверка на измервателните системи. Против?

С. Тодорова:

Ами при този начин на гласуване, който беше въведен от този състав на Комисията, аз съм длъжна да гласувам „против“.

И. Н. Иванов:

Един глас „против“. Друг? Няма. Седем гласа „за“. Раздел VIII се приема.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Раздел VIII, Ред и начин за обслужване и проверка на измервателните системи е приет със **седем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова – за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

Светла Тодорова гласува „против“.

И. Н. Иванов:

Раздел IX. Ред и начини за преизчисляване на количеството електрическа енергия. Работната група има ли нещо да съобщи по повод на някои неголеми промени... Да, виждам, че има някои големи промени. Например почти изцяло е отпаднала ал. 2 на чл. 56. Ако имате нещо да ни информирате...

Р. Осман:

Забелязвам, че чл. 49 много ясно казва, преди малко вече мина гласуването, че при извършване на проверки по реда на тези правила, с изключение на чл. 42. Имаше дискусия

във връзка с това – дали трябва да има констативен протокол, или не. Изключва се тази възможност. Тук се доразвива това, което е свързано като правила и ред на чл. 42, ал. 5. Притесненията отпадат така, както гласувахме. Тук е казано, че не се съставя констативен протокол.

И. Н. Иванов:

Колеги от работната група, по *Раздел IX*. Промени, които са настъпили след общественото обсъждане.

Б. Балабанов:

В *Раздел IX*, след общественото обсъждане, това към което мога да насоча вниманието Ви е чл. 49, ал. 3. Изпълнено е желанието на дружеството при отсъствие на ползвателя или на негов представител при съставяне на констативен протокол, или при отказ да се подписва от един, а не от двама свидетели – с цел да се облекчи работата при извършването на периодичните смени. В чл. 50, ал. 1 – в случаите на неизмерване или измерване с грешка извън допустимата. Тук промяната е, че е казано, че за по-краткия период на периода от датата на констатиране на неправилно или неточно измерване до последната извършена проверка и период от три месеца, предхождащи двата на констатиране на измерване. Разделени са на две случаите – с точен измерител и без точен измерител. Точният измерител се преизчислява със съответния процент на грешката. При неизмерващо средство за търговско измерване се изчислява една трета от пропускателната способност на системата и осемчасово ползване на електрическата енергия от клиентите. Това е искането и на повече от разпределителните дружества. Чл. 51, ал. 1 регламентира отделно случаи на неправомерно присъединяване на обект на електрическите мрежи. Разбира се, че това са обекти, които нямат никакви средства за измерване, не са извършили процедурата по присъединяване и затова тук е максимален срок от 180 дни, 24-часово натоварване и по една втора от пропускателната способност на присъединителните съоръжения. В чл. 57 – в случаите, когато при констатиране на проблеми с измервателната система на ползвателя са начислени по-големи от действителните количества от реално използваните количества енергия, тогава надвзетите средствата му се възстановяват във фактурата за месеца, следващ месеца, в който е завършена проверката. В чл. 58 е вменено задължение на дружествата при установяване на неправомерно присъединяване или намеса в измервателната система мрежовият оператор незабавно да уведоми за това Министерството на вътрешните работи. Мотивите са Наказателния кодекс и задълженията по закона, че всеки е длъжен да уведомява при подобни случаи.

С. Петрова:

В допълнение на казаното от г-н Балабанов.

И. Н. Иванов:

Кой член?

С. Петрова:

Чл. 56, ал. 1. При отразяването на приетите предложения също има неточност. В тази редакция, която ще подложите на гласуване „цената, по която следва да бъдат фактурирани“ следва да отпадне и алинеята да придобие следния вид:

(1) В случаите на преизчисляване на количества електрическа енергия по реда на този раздел операторът на електроразпределителната мрежа предоставя на ползвателя на мрежата фактура и справка за преизчислените количества електрическа енергия, както и информация за дължимата сума за мрежови услуги (с изключение на цена за достъп до електроразпределителната мрежа, формирана на база на предоставена мощност) и за „задължения към обществото“.

И. Н. Иванов:

Това е по ал. 2?

С. Петрова:

Не. По ал. 1.

П. Трендафилова:

Аз имам коментар по чл. 57. Виждам, че не са приети предложенията на вносителите да отпадне - с довода, че в Правилата следва да бъдат уредени всички случаи на неправилно и неточно измерени количества. Така, както звучи този член, се смесват корекция на количества и възстановяване на суми. Затова предлагам двете неща да се разделят и ще прочета как според мен би трябвало да звучи:

Чл. 57. В случай, че при проверка се установи, че на ползвателя са начислявани по-големи количества електрическа енергия от реално използваните, те се коригират в месеца следващ месеца, в който е завършена проверката. При установяване на надвзети суми същите се възстановяват по избор на ползвателя или се прихващат от следващи дължими от ползвателя плащания.

И. Н. Иванов:

Това не променя смисъла на чл. 57, а разделя количеството електрическа енергия и сумата за заплащане.

П. Трендафилова:

Защото няма как с фактура да се възстанови сума. Просто понятията не са правилни.

И. Н. Иванов:

Има ли други предложения? Няма други изказвания по *Раздел IX*. Тогава първо подлагам на гласуване...

С. Тодорова:

Така прочетено набързо...

И. Н. Иванов:

Не, не. Аз ще...

Р. Осман:

Да се види смисълът. То и сега се възстановява. С нещо ще затрудни ли...

И. Н. Иванов:

Прочетете още веднъж, г-жо Трендафилова. Бавно.

П. Трендафилова:

Аз не изясних какъв е смисълът. Смисълът е този, че в законодателството е уредено как се случва корекция на количества, кредитни известия към грешни фактури и т.н. В първото изречение смисълът е, че това нещо се извършва в месеца, който следва завършването на проверката. Второто е, че ако тези количества са платени, сумите се възстановяват както предпочете ползвателя: или се възстановяват на касата, по банка, или както избере, или се прихващат от следващите му дължими задължения. Това е смисълът на предложението ми. Така предложен този текст аз не мога да го разбера. Какво значи, че с фактурата за следващия месец се възстановява сумата? С фактура сума няма как да се възстанови. Сума се възстановява на каса или по банка.

П. Младеновски:

Чисто счетоводно е точно така – няма как са се възстанови с фактурата, но по-добре да отпадне „*фактурата*“. Ако влезем в условията на прихващания, няма как да се прихване. Това са задължения, които мрежовият оператор следва да възстанови, а фактурата се издава от търговец на електрическа енергия. Говоря чисто за свободния пазар. По-добре да не влизаме с прихващания.

П. Трендафилова:

Тогава моето предложение е въобще да не коментираме сумите. Ясно е, че така или иначе дължимият на длъжника ще ги възстанови. Да свършим дотук: „*в който е завършена проверката*“. Да го прочета ли пак? Едно изречение е.

И. Н. Иванов:

Да.

П. Трендафилова: (чете)

Чл. 57. В случай, че при проверка се установи, че на ползвателя са начислявани по-големи количества електрическа енергия от реално използваните, те се коригират в месеца следващ месеца, в който е завършена проверката.

И. Н. Иванов:

Това е доста изчистено.

С. Петрова:

Как ще ги възстановят?

П. Трендафилова:

Това си е между търговеца и клиента.

С. Петрова:

Тук клиентът трябва да се защити задължително.

Р. Осман:

Ако операторът избере по-трудния вариант за клиента?

С. Петрова:

Задължително трябва да се върне това, защото той неправомерно ги е взел.

П. Трендафилова:

В момента, когато се коригират количествата, ако има надвзети суми, те остават недължими.

С. Петрова:

Операторът може да ги задържи по някакви свои причини.

П. Трендафилова:

Добре. Тогава да оставим следващото – възстановяват се по избор на ползвателя и да оставим това, че се прихващат. Да кажем, че това е един от изборите.

И. Н. Иванов:

Моето предложение е:

Чл. 57. В случай, че при проверка се установи, че на ползвателя са начислявани по-големи количества електрическа енергия от реално използваните, в месеца следващ

месеца, в който е завършена проверката се възстановява надвзетата сума.

П. Трендафилова:

Ако е надвзета, но количествата може да не са платени. Смесваме количества и суми.

С. Тодорова:

Да. Има два месеца забавяне.

И. Н. Иванов:

Тогава може да не стане в месеца, който следва.

С. Тодорова:

Срокът за заплащане е два месеца след отчитането.

П. Трендафилова:

Тогава да остане второто:

При установяване на надвзети суми същите се възстановяват по избор на ползвателя.

Р. Осман:

Пак ще заобикаля клиента и те ще кажат, че си избрал кой подход...

С. Тодорова:

Да. Ако не е избрал?

Р. Осман:

Затова сега пишем правилата. Идеята е да го изчистим и да не щикалкави много операторът. Да защитим неговите интереси, но и на ползвателя.

П. Трендафилова:

Добре. Тогава:

При установяване на надвзети суми същите се възстановяват на ползвателя.

Той ако не ги дължи няма да ги плати. Ако ги е платил...

И. Н. Иванов:

Не може ли да се каже: „със следващата фактура“? Защо следващия месец... Може би фактурата ще дойде по-късно.

Говори С. Тодорова, без микрофон.

П. Трендафилова:

Това ми беше мисълта – или се възстановяват, или се прихващат. Както избере клиентът. Това имах предвид, но Младеновски казва, че не може.

С. Тодорова:

Проверката може да бъде почти цял месец преди отчитането. Може да бъде почти цял месец след отчитането. Тук вече става манджа с грозде.

П. Трендафилова:

Няма как всички случаи да ги обхванем.

С. Тодорова:

Помислете как да не се обвързва с проверката. Фактурата след датата на проверката.

Говорят С. Петрова и П. Младеновски, без микрофон.

П. Трендафилова:

Какво се случва с тази фактура. С фактурата може да се намали количество, което не е редно. Редно е да се пусне кредитно известие към грешната фактура.

Говори С. Петрова, без микрофон.

С. Тодорова:

Защо? Нали има корекция? Няма ли корекция?

П. Трендафилова:

Да. кредитно известие, но дори да приспадат количествата, те може да не достигат.

Говори С. Петрова, без микрофон.

П. Трендафилова:

Ако е по-голяма от текущата по задължението какво се случва? Обясняваме, че се случва със следващата фактура или докато се изчерпи...

Разговор без микрофон.

П. Трендафилова:

Затова предложението ми за второто изречение е следното:

При установяване на надвзети суми същите се възстановяват на ползвателя.

И. Н. Иванов:

При следващото плащане...

П. Трендафилова:

Какво значи при следващото? Добре: *При установяване на надвзети суми същите се възстановяват на ползвателя или се прихващат.*

С. Тодорова:

Трябва да има документ въз основа на който да стане това...

И. Н. Иванов:

При следваща фактура трябва да бъде. След всичко, което изговорихме има ли предложение за текст на чл. 57?

Разговор без микрофон.

И. Н. Иванов:

Трябва да се каже кога, защото те може след две години да възстановят.

Р. Осман:

В този си вид текстът вреди ли? Нека се направи коментар. Ако не пречи...

И. Н. Иванов:

На мен не ми пречи, защото е казано: „с фактурата за месеца следващ месеца, в

който е завършена проверката“. Дали може да няма фактура...

С. Тодорова:

Проблемът е, че може да няма фактура в следващия месец.

П. Трендафилова:

Много варианти има.

С. Тодорова:

Много варианти има - понеже е календарен месец. Зависи кога е отчетът. Може да се случи проверката да е на 30-ти, а отчетът да е бил на 29-ти. Не знам... Може да няма фактура следващия месец.

П. Трендафилова:

Може количествата да са повече.

Разговор без микрофон.

П. Младеновски:

Предложението, което г-н Иванов даде:

В случай, че при проверка се установи, че на ползвателя са начислявани по-големи количества електрическа енергия от реално използваните, в месеца следващ месеца, в който е завършена проверката на ползвателя се възстановява цялата надвзета сума.

Тук важното е цялата надвзета сума. Той ако не е платил и ако няма надвзета сума, няма какво да му възстановяваш.

П. Трендафилова:

Точно това ми беше идеята.

П. Младеновски:

Да му се пуска едно кредитно известие.

И. Н. Иванов:

Мисля, че това е непротиворечив текст. Така ми се струва. Колеги, има ли други предложения по Раздел IX?

Говори С. Тодорова, без микрофон.

И. Н. Иванов:

Струва ми се, че това е най-обхващащото. Прочетете го още веднъж, г-н Младеновски.

П. Младеновски: (чете)

В случай, че при проверка се установи, че на ползвателя са начислявани по-големи количества електрическа енергия от реално използваните, през месеца следващ месеца, в който е завършена проверката на ползвателя се възстановява цялата надвзета сума.

И. Н. Иванов:

Това е едната промяна. Втората промяна, която ние ще гласуваме беше от г-жа Петрова. Колеги, при гласуването трябва да гласуваме двете промени, които направихме в хода на разискването. Моля Ви да прочетете промяната, която предлагате в чл. 56, ал. 1.

С. Петрова:

В случаите на преизчисляване на количества електрическа енергия по реда на този

раздел операторът на електроразпределителната мрежа предоставя на ползвателя на мрежата фактура и справка за произчислените количества електрическа енергия, както и информация за дължимата сума за мрежови услуги (с изключение на цена за достъп до електроразпределителната мрежа, формирана на база на предоставена мощност) и за „задължения към обществото“.

И. Н. Иванов:

Фактически опада текстът: „цената, по която следва да бъдат фактурирани“. Колеги, преминаване към гласуването на това първо предложение: от чл. 56, ал. 1 да отпадне текстът: „цената, по която следва да бъдат фактурирани“.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

*Чл. 56, ал. 1 е приета с **осем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова– за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.*

И. Н. Иванов:

Предложението се приема с осем гласа „за“. Следва предложението за промяна на чл. 57. Два пъти беше изчетен от г-н Младеновски.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

*Чл. 57 е приет с **осем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова– за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.*

И. Н. Иванов:

Колеги, след тези две гласувания подлагам на гласуване *Раздел IX. Ред и начини за произчисляване на количеството електрическа енергия.*

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

*Раздел IX. Ред и начини за произчисляване на количеството електрическа енергия е приет с **осем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова– за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.*

И. Н. Иванов:

Преминаваме към *Раздел X. Контролно и техническо измерване.* Няма никаква промяна в текста, който беше приет на закритото заседание за проект на Правилата. Предлагам да преминем направо към гласуване.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

*Раздел X. Контролно и техническо измерване е приет с **осем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова– за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.*

И. Н. Иванов:

Раздел XI. Контрол за спазване на правилата. Има два единствени члена, по които няма промени. Гласуваме.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

*Раздел XI. Контрол за спазване на правилата е приет с **осем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова– за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.*

И. Н. Иванов:

Допълнителна разпоредба.

Р. Осман:

Може ли, г-н Председател?

И. Н. Иванов:

Да. Заповядайте!

Р. Осман:

Съвсем набързо погледнах Закона за защита при бедствия и определението за форсмажор. Дали има някакъв нормативен документ, където се споменава за форсмажор? Това за първи път ли е?

С. Петрова:

В Търговския закон го има.

И. Н. Иванов:

Колеги, отпада единствено т. 13. Нещо по повод на т. 13, която отпада и въведените нова т. 13 и т. 14?

Б. Балабанов:

Отпадането на SCADA от т. 13 е прието от работната група. То е по искане на ЕСО. Мотивите са, че няма легална дефиниция. Не се използва никъде в текста. Останало е отпреди. С цел прецизиране на текстовете за случаите, когато се налага корекция на количествата електрическа енергия са приети с лека редакция т. 13 и т. 14 от *Допълнителните разпоредби* и е регламентиран терминът „*неправомерно присъединяване*“, с който се описват случаите, когато присъединяването на обект към някоя от мрежите е присъединен без да е преминал по реда на Наредба № 6. Това е

самоволно присъединяване, за да може да се разграничи от случаите, когато обектът е съществуващ, средството е липсващо и клиентът се е самоприкачил. Това е за разделяне на двата случая. Дефинирано е мястото за измерване по чисто технически причини. Казано е, че мястото на измерване е точката на присъединителните съоръжения за захранване на обекта, в която мястото на монтаж на измервателни трансформатори при индиректно измерване или мястото на монтаж на СТИ при директно измерване. В действителност преминалите количества енергия при индиректно измерване минават през токовите трансформатори и само се отчитат от СТИ.

С. Тодорова:

Една редакционна забележка. В т. 13: „не е осъществявана“ да се замени с „неосъществена“.

Б. Балабанов:

„Неосъществена“ няма ли да означава, че е започната и недовършена?

С. Тодорова:

Не е правена такава.

Говори Е. Харитонова, без микрофон.

Б. Балабанов:

Той не е и поискал. Това са случаите на присъединяване директно към мрежата.

Говори Е. Харитонова, без микрофон.

Говори С. Тодорова, без микрофон.

И. Н. Иванов:

Мисля, че няма възражения с тази корекция: „неосъществена процедура“. С тази промяна подлагам на гласуване Допълнителната разпоредба.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Допълнителната разпоредба е приета с осем гласа „за“ (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова– за), от които три гласа (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

И. Н. Иванов:

Преминаваме към Преходни и заключителни разпоредби. В §2 е направено изменение в чл. 31. от Правилата за търговия с електрическа енергия, като се създават нови ал. 3 и ал. 4. Кой от работната група ще мотивира промяната, която е направена в текста, който сме приели на закрито заседание?

Е. Маринова:

С въвеждането на тези две алинеи в чл. 31 от Правилата за търговия с електрическа енергия ние сме отчели като обосновани аргументите на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ по отношение на това каква информация на тях им е необходима, с оглед дейността им по Закона за енергетиката, която трябва да събират.

Отделно от това, тези две алинеи по същество нямат отношение към материята за обезпеченията, която принципно е регламентирана в чл. 31б от Правилата за търговия с електрическа енергия и която разпоредба този проект предвижда да бъде заличена. В допълнение е намерено систематичното място на тези две алинеи, което е в чл. 31 от Правилата за търговия.

И. Н. Иванов:

Това всъщност са ал. 5 и ал. 6 от заличения чл. 31б. Тяхното систематично място е като ал. 3 и ал. 4 в чл. 31. Искам да отбележа, че по *Преходните и заключителни разпоредби* имаше особено мнение от г-н Пламен Младеновски. Особеното мнение беше обект на разискване на закритото заседание, на което Комисията тогава цялостно прие проекта, преди да го отправи за обществено обсъждане. Г-н Младеновски е депозирал доклад и към сегашните документи, който обаче не виждам да внася нови елементи по отношение на това, което Вие, г-н Младеновски, изложихте тогава. Искате думата?

П. Младеновски:

Уважаеми г-н Председател, аз си поддържам изложеното особено мнение по приемането на доклада. Внесеният от мен доклад е същият, какъвто внесох при доклада. От него единствено са отпаднали частите за ал. 5 и ал. 6, тъй като те са отразени в настоящия проект на Правила. Това, което г-жа Маринова до момента докладва е именно, че в чл. 31 са копирани старият чл. 31б, старите ал. 5 и ал. 6 от доклада. Аз все пак съм длъжен да кажа, че аз не съм съгласен с това, което г-н Осман каза по отношение на особеното мнение, но няма да влизам в дебат, тъй като на г-н Осман доста емоционално му беше изказването. Аз няма да влизам в дебат. Само искам да кажа, че си поддържам особеното мнение. Това е същото особено мнение, каквото беше и към доклада.

И. Н. Иванов:

Всеки член на работната група има право да депозира особено мнение. Особеното мнение се явява израз на отношение към основния текст, който работната група е предложила. В същото време особеното мнение не може да съдържа предложение за промени в нормативния акт. Това може да се направи само ако някой от членовете на Комисията направи същото предложение. Имам обаче нещо друго, което желая да кажа и се надявам г-н Младеновски правилно да ме разбере. В стр. 1, г-н Младеновски, Вие сте отправили квалификации към Комисията, което означава и към работните групи, към Вас самия, като казвате, че: *„отпадането на ал. 1 и свързаната с нея ал. 4 ще представлява ясен индикатор за ясен индикатор за неангажираност, negliжиране и инертност на КЕВР по отношение на протичащите в момента процеси на либерализация на пазар“*. Извън това, че подобни квалификации по никакъв начин не трябва да бъдат отправяни от член на администрацията на Комисията за енергийно и водно регулиране, аз считам, че това не вярно и Вие самият – като член на различни работни групи, сте участвали във всички актове, които са допринесли в България, макар и незавършен, но на този етап да се достигне до ниво на либерализация, такава, каквато я виждаме в момента. Считам, че Комисията ще продължи със своите актове напред. За мен е абсолютно неприемливо това, което Вие сте записали. Надявам се, ако намерите сили, да се извините на колегите си, както и на Комисията.

Р. Осман:

Уважаеми г-н Председател, уважаеми колеги, не се обръщам към работната група. Изказването на един човек какво е и под каква форма ще бъде - аз сам си определям. Тази квалификация, която използвате, г-н Младеновски, че било емоционално – аз съм юрист. Вие не познавате елементарни юридически норми щом казвате, че моето изказване било емоционално. Вие в дирекцията имате юристи. Законодателят е вменил тези задължения на търговците. Вие, като директор, трябва да познавате тези основни норми. Излиза, че

Вие не познавате основните норми. Като не ги познавате, тогава трябва да си задавате въпрос... Какво целите с това особено мнение, защото то не може да се гласува? Единствено трябва да се гласува заличаването на чл. 31б. Това, че предишния път някой е прокарал един текст в интерес на търговците, не означава, че цялата Комисия втори път трябва да се изхвърли от прозореца надолу. Аз не искам да бъда използван от някого и да бъда обвиняван в *неглижиране и инертност*. Ако този абзац не е обвинение към членовете на Комисията, меко казано... извинявайте, но ни взимате всички за балъци. Тъй като това е част от доклада, казвам тези думи, защото аз очаквах нещо друго от Вас, за да остане в стенографския протокол. Особеното мнение се адресира към съответната комисия, да привлече внимание и т.н., но един директор на дирекция трябва да познава тези юридически норми. Вие имате юристи. Ако някой ми каже, че законодателят не е вменил това като задължение на мен, т.е. на клиентите, а е вменил на търговците - да ме извиняват тогава тези юристи. Изразявайки Вашето мнение, бъдете малко по-деликатен. Това, което каза и председателят на Комисията. Вие сами си казвате, че ако това не бъде прието, Комисията ще изпадне в инертност и неангажираност. Оставете аз независимо да си взема своето решение. Това е директно обвинение към членовете на Комисията, вместо да кажете, че по друг начин се е разбрало. Този доклад, особеното мнение, се внася за втори път. Аз не приемам това нещо. Досега не съм обръщал внимание на такива неща, но това е едно много сериозно и за първи път директно обвинение от страна на служител и то директор на дирекция по адрес на членовете на Комисията. Не само, че не съм съгласен, но трябва да си задаваме и въпроса за работата в тази дирекция. Ще го направя, разбира се... Щом като държите на това. Що се отнася до същността, г-н Председател. Няма как да го подложите на гласуване.

И. Н. Иванов:

Не съм го подлагал.

С. Тодорова:

Това вече за стотен път го чуваме.

Р. Осман:

Приключвам. Оставете аз да преценя какво ще говоря. Моля Ви се! Аз съм длъжен, защото предишния път е минало между капките. Кой го е предложил този текст? Някой го е предложил. Ако имахме държавен инспектор, трябваше да провери откъде идва това предложение.

И. Н. Иванов:

Колеги, чуваме пояснението, което беше дадено от работната група по отношение поставянето на съответното подходящо място на ал. 5 и ал. 6 от заличения чл. 31б.

П. Младеновски:

Г-н Иванов, взимам си бележка от казаното от Вас. Не съм искал да обидя членове на Комисията. Не съм искал да обидя никой от работната група. Просто, както всеки един член на Комисията би следвало да гласува по съвест и да си прецени когато гласува, съм дал моето мнение. Извинявам се на членовете на Комисията и на членовете на администрацията, ако са се почувствали засегнати специално от това изречение. Не съм имал предвид това, както се е приело така.

И. Н. Иванов:

Колеги, пристъпваме към гласуване на *Преходните и заключителните разпоредби* от ПИКЕЕ.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на

Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Преходните и заключителните разпоредби са приети с **осем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова– за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

И. Н. Иванов:

С осем гласа „за“ се приемат *Преходните и заключителните разпоредби*, а с това и целият текст на Правила за измерване на количеството електрическа енергия.

Говори Р. Осман, без микрофон.

И. Н. Иванов:

И приложение. Да. Отделно да го гласуваме. Прав сте. То е след Преходните и заключителните разпоредби. Моля Ви. След тях има *Приложение към чл. 20, ал. 2, чл. 24, ал. 1, чл. 35, чл. 45, ал. 2 и 3 и чл. 47, ал. 1 и 2*. Цялото приложение е с общо заглавие *Обща точност*. Пред Вас е в табличен вид представеното приложение. Не виждам предложение за изменение. Гласуваме.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Приложение към чл. 20, ал. 2, чл. 24, ал. 1, чл. 35, чл. 45, ал. 2 и 3 и чл. 47, ал. 1 и 2. *Обща точност* е прието с **осем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова– за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

И. Н. Иванов:

Сега вече в цялост е гласуван текстът на *Правила за измерване на количеството електрическа енергия*. Колеги, моля в рамките буквално на следващите часове да се подпише съответно... то не е протокол, а решението, което приема Комисията, защото имаме ангажимент пред „Държавен вестник“, че ако бъде депозирано до края на деня ще може на 30.04.2019 г. - дата, която е изисквана от Европейската комисия, за да прекрати наказателната процедура, свързана с електромобилите и измерването.

Е. Маринова:

Искам само да допълня, че Комисията трябва да гласува и да приеме и доклада, защото той съдържа мотивите на акта.

И. Н. Иванов:

Правилно. Ние всъщност изчерпахме т. 2 от проекта на решение, което означава гласуването на самите Правила. Т. 1.: *Комисията приема настоящия доклад*. Чета го, колеги:

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 9 и чл. 83, ал. 2 във връзка с чл. 83, ал. 1, т. 6 от Закона за енергетиката и чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да приеме следните

РЕШЕНИЯ:

1. *Да приеме настоящия доклад;*
2. *Да приеме Правила за измерване на количеството електрическа енергия;*
3. *Правилата за измерване на количеството електрическа енергия да бъдат изпратени в „Държавен вестник“ за обнародване.*

Колеги, моля Ви решението в цялост, в трите точки...

С. Тодорова:

Аз трябва да съм „против“. Няма как.

И. Н. Иванов:

Един „против“ и седем гласа „за“.

С. Тодорова:

Защото такава е процедурата.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 9 и чл. 83, ал. 2 във връзка с чл. 83, ал. 1, т. 6 от Закона за енергетиката и чл. 43, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, Комисията

РЕШИ:

1. Приема доклад относно приемане на Правила за измерване на количеството електрическа енергия;
2. Приема Правила за измерване на количеството електрическа енергия както следва:

Правила за измерване на количеството електрическа енергия

Раздел I Общи положения

Чл. 1. (1) С правилата за измерване на количеството електрическа енергия се определят:

1. принципите, начините и местата на измерване на количествата активна и реактивна електрическа енергия;
2. изискванията за точността на измерване, проверката на техническите и метрологичните характеристики на измервателните средства/системи и свързаните с тях комуникационни връзки;
3. вида на данните от измерванията, начина и срока за тяхното съхранение в бази данни, както и реда за осигуряване на достъп до данните;
4. измерването, валидирането, обработването, съхраняването и предоставянето на данни от измерването на електрическата енергия;
5. правата и задълженията на собственика на измервателна система и на страните по сделките с електрическа енергия;

6. условията и редът за установяване на случаите на неизмерена, неправилно, неточно измерена електрическа енергия и/или енергия, за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване;
7. редът и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия при установяване на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия или за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване.
8. условията, редът и начинът за обслужване на местата и средствата за търговско измерване.

(2) Тези правила не регламентират обмена на информация между търговските участници на пазара по смисъла на правилата по чл. 91, ал. 2 от Закона за енергетиката.

Раздел II

Принципи на измерването

Чл. 2. (1) За всяко място на търговско измерване към електропреносната, съответно електроразпределителната мрежа, включително за всеки междусистемен електропровод, операторът на електропреносната мрежа, съответно операторът на електроразпределителната мрежа, осигурява и поддържа измервателна система.

(2) Към всяка търговска измервателна система може да бъде изградена и контролна измервателна система, резервираща търговската. Контролната измервателна система се изгражда по реда на раздел X от тези правила.

(3) За целите на уреждане на взаимоотношенията по сделките с електрическа енергия и валидиране на информацията при отпадане на средства за търговско и контролно измерване се допуска друг начин за допълване на данните.

(4) За целите на изготвяне на енергиен баланс на електропреносната и електроразпределителната мрежа и за други нетърговски цели, операторите на съответната мрежа имат право да изграждат собствени измервателни системи за техническо измерване на преминаващата електрическа енергия.

Чл. 3. (1) Средствата за търговско и контролно измерване между различни мрежови оператори, както и средствата за търговско и контролно измерване между мрежови оператор и производител отчитат и регистрират обменената в мястото на измерване активна и реактивна (капацитивна/индуктивна) електрическа енергия в две посоки, в киловатчасове (kWh) и киловарчасове (kvarh), и в четири квадранта, за реактивната електрическа енергия.

(2) Средствата за търговско и контролно измерване на обекти на клиенти отчитат и регистрират киловатчасове (kWh) и/или киловарчасове (kvarh) в мястото на измерване на активна и/или реактивна (капацитивна/индуктивна) електрическа енергия.

(3) Средствата за търговско и контролно измерване измерват и регистрират в мястото на търговско измерване активна и реактивна енергия съгласно наредбата по чл. 36, ал. 3 от Закона за енергетиката на клиентите на страна ниско напрежение с предоставена електрическа мощност 100 kW и повече, на клиентите с търговско измерване на страна средно и високо напрежение и на производителите на електрическа енергия с инсталирана мощност над 30 kW.

(4) Периодичността на отчитане на количествата активна и реактивна електрическа енергия във всяко място на измерване е най-малко веднъж месечно, като периодът не може да е по-дълъг от 31 дни. По изключение, при наличие на форсмажорни обстоятелства по смисъла на тези правила периодът на отчет може да бъде удължен до 35 дни, за обекти, разположени в засегнатия район, за което мрежовият оператор публикува уведомление на интернет страницата си и в местата за обслужване на клиенти.

(5) Операторите на електроразпределителните мрежи не са задължени да монтират и поддържат средства за почасово търговско измерване на електрическата енергия за всеки период на сетълмент за обекти:

1. присъединени към мрежа „ниско напрежение“ с предоставена мощност до 100 kW;
2. на битови клиенти.

(6) Собствениците на измервателните системи извършват отчитането на количествата електрическа енергия съгласно периодите на отчитане по ал. 4 и предоставят данните от измерването на съответните лица съгласно правилата по чл. 91, ал. 2 от Закона за енергетиката..

(7) Със съгласието на съответния мрежови оператор, клиент може сам да отчете показанията на монтираното на обекта му средство за търговско измерване, което не се отчита дистанционно от оператора, и да предостави данните на мрежовия оператор.

Чл. 4. (1) Всяко място на измерване трябва да има постоянен буквено-цифров идентификационен код.

(2) Всяко място на измерване задължително се отнася към определена балансираща група съгласно правилата по чл. 91, ал. 2 от Закона за енергетиката.

Чл. 5. (1) Техническите изисквания и спецификациите на измервателната система се определят от нивото на напрежение и предоставената мощност в мястото на измерване съгласно наредбата по чл. 83, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката.

(2) Метрологичните характеристики на средствата за измерване са определени в наредбата по чл. 28 от Закона за измерванията, съответно в наредбата по чл. 7, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите.

Чл. 6. Всички измервателни системи се доставят, обслужват, поддържат и контролират в съответствие с изискванията на тези правила и действащото законодателство.

Чл. 7. При изграждане на нови и/или реконструкция на системи за измерване проектите се съгласуват с оператора на електропреносната мрежа или оператора на електроразпределителната мрежа.

Чл. 8. Измерването на електрическата енергия на ползвателя на съответната мрежа се извършва със средства за търговско измерване, собственост на оператора на електропреносната мрежа или на съответния оператор на електроразпределителната мрежа.

Чл. 9. (1) Операторът на електропреносната мрежа е длъжен да доставя, монтира и поддържа система за търговско измерване, регистриране и предаване на данни в случаите, когато се измерва:

1. енергията от и към производител, присъединен към електропреносната мрежа;
2. енергията, напускаща и постъпваща в електропреносната мрежа към и от

електроразпределителните мрежи;

3. енергията, постъпваща в електрическите уредби на клиенти, присъединени към електропреносната мрежа;

4. енергията, постъпваща/напускаща електропреносната мрежа по междусистемните електропроводи;

5. енергията за собствени нужди на подстанции високо/средно напрежение, при които трансформаторите за собствени нужди са преди границата на собственост на уредбите на електропреносната и електроразпределителната мрежа.

(2) Операторът на електроразпределителна мрежа е длъжен да доставя, монтира и поддържа средствата за търговско измерване и прилежащата апаратура за регистриране и предаване на данни в случаите, когато се измерва:

1. енергията, използвана от клиенти на енергия за небитови нужди, присъединени към електроразпределителната мрежа;

2. енергията, използвана от битовите клиенти, присъединени към електроразпределителните мрежи ниско напрежение;

3. енергията, постъпваща в електроразпределителната мрежа от производители, и енергията, отдавана от електроразпределителната мрежа към производители, присъединени към тази мрежа на средно и ниско напрежение.

(3) Доставка, монтажът и поддръжката на средствата за търговско измерване и прилежащата апаратура за регистриране и предаване на данни в местата за обмен на енергия между съседни електроразпределителни мрежи се уреждат съгласно сключен между съответните оператори договор.

(4) Страната, която купува или продава електрическа енергия, няма право да преустройва, ремонтира или заменя елементи на средствата/системите за търговско измерване, както и да нарушава пломба, знак, стикер или друго контролно приспособление, поставени от съответния мрежови оператор, от оторизиран държавен орган или упълномощени от него длъжностни лица.

Чл. 10. (1) Операторът на съответната мрежа е длъжен да осигурява на страна, която купува или продава електрическа енергия, възможност за визуален достъп до показанията на визуализираните регистри на средствата за търговско измерване, в съответствие с избраната от страната тарифност на измерване.

(2) Клиентите и производителите осигуряват на длъжностните лица на оператора на съответната мрежа безпрепятствен достъп до всички елементи на измервателната система за тяхното монтиране, контрол, проверка и отчитане на количествата електрическа енергия по всяко време по ред, описан в договори за достъп и пренос между страните или в общи условия по чл. 104а от Закона за енергетиката.

(3) При дейности по подмяна или промяна на мястото на средството за търговско измерване, включително във връзка с изискването по чл. 120 от Закона за енергетиката, мрежовият оператор съставя констативен протокол по реда на чл. 49.

Чл. 11. (1) Когато утвърдените тарифи предоставят възможност на клиентите от дадена група да избират тарифността на измерване на количеството електрическа енергия, операторът на съответната мрежа е длъжен да монтира измервателни уреди, които да съответстват на писмено заявления избор на клиента.

(2) В случая по ал. 1 клиентът прави своя избор в договора за присъединяване или подава писмено заявление до оператора на съответната мрежа с искане за промяна на

тарифността на измерване.

(3) В 14-дневен срок операторът на съответната мрежа подменя средствата за търговско измерване в съответствие на заявената тарифност.

Раздел III

Определяне на местата на търговско измерване, условията и реда за тяхното обслужване

Чл. 12. (1) При постъпване на електрическа енергия от обекти на производители в електропреносната мрежа, съответно в електроразпределителната мрежа, мястото на измерване е на страната на по-високото напрежение на повишаващите трансформатори и/или електропроводни линии.

(2) При обекти на производители с тринамотъчен силов трансформатор мястото на измерване е на страна високо напрежение и на страна средно напрежение. Постъпилата енергия на средно напрежение се измерва от оператора на съответната мрежа, в чиято уредба постъпва енергията.

(3) Производителят може да изгради техническо измерване на генераторно напрежение на силовия трансформатор.

Чл. 13. (1) При обмен на електрическа енергия между електропреносната и електроразпределителната мрежа, мястото на измерване е:

1. при собственост на мрежата 110 kV на оператора на електроразпределителната мрежа - на страна 110 kV.

2. при собственост на уредбата на оператора на електропреносната мрежа:

а) на страна средно напрежение на понижаваш трансформатор 110 kV/СрН;

б) на трансформатори собствени нужди на уредбата;

в) на страна средно напрежение на електропроводни линии, чрез които са присъединени клиенти и производители към електропреносната мрежа, когато тези линии са собственост на клиента/производителя.

(2) Когато собствените нужди на подстанцията, собственост на оператора на преносната мрежа, се измерват на страна ниско напрежение, се извършва корекция на отчетените количества преминала електрическа енергия от електропреносната към електроразпределителната мрежа по методика, така че загубите от трансформация да са за сметка на собственика на техническото съоръжение. Методиката се съгласува между оператора на преносната и оператора на електроразпределителната мрежа и е неразделна част от договора за пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа.

Чл. 14. (1) При отдаване на електрическа енергия от електропреносната мрежа, съответно електроразпределителната мрежа към клиент, мястото на измерване е на страната с по-високо напрежение на понижавашия трансформатор на клиента (ако има такава трансформация) или в мястото на присъединяване на клиента към електропреносната, съответно електроразпределителната мрежа.

(2) При отдаване на електрическа енергия от оператора на съответната мрежа към производител мястото на измерване е на страна на по-високото напрежение на съответния трансформатор.

(3) Измерване на електрическа енергия се извършва и когато трета страна е предоставила достъп през собствените си електрически уредби и съоръжения на оператора на

съответната мрежа до други клиенти.

Чл. 15. При междусистемните електропроводи мястото на измерване се организира от оператора на електропреносната мрежа в граничната подстанция (уредба) съгласно препоръките на ENTSO-E и оперативните споразумения със съседните оператори.

Чл. 16. (1) Редът, условията и начините на обслужване на местата на търговско измерване в зависимост от вида, предназначението и нивото на напрежение на електрическата уредба, в която се намират, се определя от изискванията на наредбите по чл. 83, ал. 1, т. 2 и т. 3 от Закона за енергетиката, вътрешните експлоатационни инструкции на собственика на уредбата, в която се намират местата на търговско измерване и Раздел VIII от тези правила.

(2) Техническото обслужване и ремонти в местата на търговско измерване се извършват във вид и обем, осигуряващ поддържането в изправно и работоспособно състояние на съоръженията и електрическите апарати и техните метрологични характеристики.

(3) Обслужването на съоръженията в местата на измерване се извършва от лица, притежаващи съответната квалификация при спазване на правилата за безопасност при работа в електрически уредби.

Раздел IV **Идентификационен код**

Чл. 17. За унифициране и осигуряване на обmena на данни на електроенергийния пазар и между заинтересовани лица всяко място на измерване на електрическата енергия се описва чрез специфичен за обекта идентификационен код. Структурата на идентификационния код се определя от съответния мрежови оператор.

Раздел V **Изисквания към измервателните системи**

Чл. 18. В зависимост от нивото на напрежение и предоставената мощност измервателната система включва:

1. измервателни трансформатори;
2. средства за измерване - търговски, контролни и за техническо измерване;
3. устройства за комуникации и предаване на данни;
4. допълнителни и спомагателни устройства и вериги, включително табла (шкафове);
5. вторични вериги за измерване, клемореди и предпазители.

Чл. 19. Средствата за измерване трябва да отговарят на следните условия:

1. да са защитени чрез пароли, ключове, пломби или други устройства, които не позволяват нерегламентиран достъп до тях на неоторизирани лица;
2. да имат стойности на техническите и метрологичните характеристики в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 28 от Закона за измерванията, наредбата по чл. 7, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите и на наредбата по чл. 83, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката;
3. да имат възможност за съхраняване на данни, освен случаите по чл. 3, ал. 5.

Чл. 20. (1) Измервателните трансформатори (токови и напреженови) трябва да отговарят

на изискванията за стойности на метрологичните характеристики, посочени в наредбата по чл. 28 от Закона за измерванията. .

(2) В мрежите средно напрежение и мрежите високо напрежение всяко място на търговско измерване се захранва от един комплект токови и напреженови трансформатори с отделна самостоятелна намотка за търговско измерване на токов трансформатор и с отделна самостоятелна напреженова верига от напреженов трансформатор за търговското измерване съгласно приложението към тези правила.

(3) Всяко място на измерване за обмен на електрическа енергия по междусистемен електропровод се захранва от един комплект токови и напреженови трансформатори с отделни и самостоятелни намотки на токовите трансформатори за средството за основно и за контролното измерване, по смисъла на препоръките на ENTSO-E и оперативните споразумения със съседните оператори, и с отделни и самостоятелни напреженови вериги към намотка измерване на напреженовия трансформатор, свързани към отделни предпазители, за средството за основно и за контролно измерване по смисъла на препоръките на ENTSO-E и оперативните споразумения със съседните оператори.

Чл. 21. (1) Според принципа на действие средствата за търговско, контролно и техническо измерване са индукционни или статични.

(2) Данните от средствата за търговско, контролно и техническо измерване се отчитат дистанционно или на място.

Чл. 22. Търговското измерване на електрическата енергия се извършва:

1. при трифазни линии – с трифазни триелементни средства за търговско измерване; не се допуска измерване с три еднофазни средства за търговско измерване; в случаите на тягов товар измерването се извършва в схема на едноелементно свързване на средство за търговско измерване;
2. при еднофазни линии - с еднофазни (едноелементни) средства за търговско измерване;
3. при използване на трифазни средства за измерване с измервателни трансформатори се прилагат само схеми на свързване с три токови и три напреженови трансформатора с изключение на измерването в тяговите подстанции. Използваните към едно средство за измерване измервателни трансформатори трябва да са от еднакъв тип и с еднакви метрологични характеристики;
4. в електропреносната мрежа не се допуска измерване само с едно средство за търговско измерване на електрическа енергия от повече от един извод, с изключение на случаите когато го налага схемата на първичната комутация - при т.нар. схема „прекъсвач и половина“ на присъединение.

Чл. 23. (1) Средствата за търговско измерване, които са от статичен тип, трябва да измерват и записват количествата активна и реактивна енергия през определени интервали от време и да ги регистрират в независима памет или в база данни на системи за дистанционен отчет с изключение на тези, измерващи електрическата енергия на обекти, на клиенти, присъединени към мрежи „ниско напрежение“ с предоставена мощност до 100 kW и на производители с инсталирана мощност до 30kW включително.

(2) Потокът на активна и реактивна енергия се измерва и регистрира в двете посоки за обекти, отговарящи на условията по чл. 3, ал. 1.

(3) Потокът на активна и реактивна енергия се измерва и регистрира за обекти на ползватели на мрежата, отговарящи на условията по чл. 3, ал. 2. и ал.3.

Чл. 24. (1) Измервателната система трябва да постига изискванията за обща точност, посочени в приложението към тези правила.

(2) При необходимост данните от измервателните системи могат да бъдат компенсирани за грешките на измервателните трансформатори и съответните връзки към средството за измерване.

(3) Стойностите на компенсацията се записват от оператора на електропреносната мрежа, съответно оператора на електроразпределителната мрежа, и трябва да бъдат доказани за обосноваване на компенсационните критерии. Всички параметри се запаметяват в досието на измервателната система.

Чл. 25. (1) Операторът на съответната мрежа определя необходимостта от оборудване на средството за търговско измерване с вграден часовник с вход за синхронизация със стандартен часовник. Времето на средството за търговско измерване се задава според българското стандартно време. Времето на средствата за измерване за измерване на междусистемен обмен се задава по централно европейско време.

(2) При определяне на часови тарифни структури началните и крайните часове са:

1. за небитови клиенти върховата зона е:

а) за периода 1.11. – 31.03. от 8.00 ч. до 11.00 ч. и от 18.00 ч. до 21.00 ч.;

б) за периода 1.04. – 31.10. от 8.00 ч. до 12.00 ч. и от 20.00 ч. до 22.00 ч.;

2. за всички клиенти нощната зона е:

а) за периода 1.11. – 31.03. от 22.00 ч. до 6.00 ч.;

б) за периода 1.04. – 31.10. от 23.00 ч. до 7.00 ч.

Чл. 26. (1) Операторът на съответната мрежа определя необходимостта статичното средство за търговско измерване да разполага с енергонезависима памет за запаметяване на данни за всяко измерено количество.

(2) Енергонезависимата памет трябва да позволява запаметяването на минимум 4 измерени стойности на данни през интервал от 15 минути, за период 62 дни.

Чл. 27. (1) Измервателната система, включваща статично средство за търговско измерване съгласно чл. 23, трябва да е оборудвана със средства за защита на енергозависимите данни, запаметени в паметта.

(2) Данните се съхраняват в енергонезависима памет. След загуба на захранване данните, записани в паметта, се пазят за най-малко 62 дни от натрупаното оперативно време без включено външно захранване. Всяка операция „четене“ не трябва да изтрива или да променя запаметените измерени данни.

Чл. 28. (1) Измервателната система, включваща статично средство за търговско измерване, трябва да е оборудвана с интерфейсни устройства за вътрешна или външна комуникация. Това изискване може да не се прилага при измервателни системи, измерващи електрическата енергия на обекти, присъединени към мрежи ниско напрежение с предоставена мощност до 100 kW.

(2) Собствениците на измервателните системи отчитат на място или дистанционно данните от статичните средства за търговско измерване най-малко веднъж в месеца. Независимият преносен оператор има право на достъп за периодично отчитане на статичните средства за измерване по междусистемните електропроводи.

Чл. 29. (1) Отчитането на данни от средството за търговско измерване, както и частично или пълно параметриране на средството за търговско измерване трябва да бъде възможно единствено чрез достъп при подходящо ниво на сигурност.

(2) Техническата спецификация на формата за предаване на данни, протоколите за комуникация, средствата за проверка за грешки и нивото на сигурност се определят от собственика на средствата за измерване.

(3) Статичните средства за търговско и контролно измерване трябва да са параметризирани според възможностите на типа средство за търговско и контролно измерване, така че да регистрират всички събития, които са свързани с неправилно или неточно измерване на електрическа енергия. Това параметризиране трябва да осигурява съхраняване на събитията за възможния най-голям период от време или брой събития. По време на използването на средство за търговско или контролно измерване дневниците на тези събития се изтриват от собственика на средствата за измерване след уведомяване на съответния търговски участник.

Чл. 30. (1) Вторичните вериги на измервателната система за обекти, присъединени към електропреносната мрежа, се изпълняват при следните условия:

1. с екраниран кабел за търговската измервателна система;
2. при измерване на нива високо и средно напрежение вторичните напреженови и токови вериги се изпълняват чрез:

а) самостоятелна двойка кабел за всяка фаза от измервателен трансформатор до команден шкаф/клеморед;

б) четирижилен кабел от команден шкаф/клеморед до клеморед в електромерен шкаф/табло.

3. сеченията на кабелите се определят от:

а) изискванията за минимално допустими сечения в наредбата по чл. 83, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката;

б) сечението на кабелите за токова верига трябва да бъде съобразено с мощността на вторичната измервателна намотка на токовия трансформатор и с мощността на товара, присъединен към тази намотка;

в) сечението на кабелите за напреженова верига трябва да осигурява допустимия пад на напрежение съгласно изискванията на наредбата по чл. 83, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката.

4. заземяване:

а) на вторичните токови и напреженови вериги: само в една точка на най-близкия клеморед до измервателния трансформатор или на изводите на измервателния трансформатор;

б) на екраниращата обвивка на кабелите: само в една точка към заземителната шина в електромерния шкаф/табло;

в) на защитите от пренапрежения – в електромерния шкаф, посредством жълто-зелена заземителна клема или кабелна обувка, възможно най-близо до устройството за защита.

г) на електромерния шкаф/табло – към заземителния контур на обекта/подстанцията.

5. в електромерния шкаф/табло се монтират защиты от пренапрежение на средствата за измерване.

6. клемореди.

а) вторичните вериги се извеждат на клемореди, които: са окомплектовани с принадлежности за разкъсване на веригата в клемата; с възможност за мостова връзка между клемите, реализирана с винтове; токовите клеми да имат вградена възможност за независимо шунтиране на всяка от фазите без използване на допълнителни проводници; с гнезда с диаметър на отвора 4мм от двете страни на клемата за присъединяване на външна измервателна апаратура.

б) токовете и напреженията на измервателните трансформатори се извеждат на клемореди, разположени както следва: при измерване на високо напрежение: в команден шкаф; при измерване на средно напрежение: в предкилиен шкаф или в отсек „ниско напрежение“ на комплектната разпределителна уредба; при измерване на ниско напрежение: в електромерен шкаф/табло или в табло собствени нужди на обекта.

в) монтажът на клеморедите в команден шкаф, в предкилиен шкаф и в табло собствени нужди да е в клемна кутия от негорим материал, прахо- и влагозащитена с прозрачен капак, и с възможност за пломбиране. В същата клемна кутия се разполагат и автоматичните еднополюсни предпазители за напреженията на измервателните вериги.

г) в отсек „ниско напрежение“ на комплектната разпределителна уредба клеморедът и автоматичните еднополюсни предпазители за напреженията на измервателните вериги да са с осигурена възможност за пломбиране.

7. захранването на електромерен шкаф/табло се реализира от съответно табло за собствени нужди на обекта чрез самостоятелни вериги.

8. защита:

а) за всяка отделна вторична напрежениова верига се изпълнява отделна защита чрез автоматични еднополюсни предпазители с крива на действие В, монтирани в кутии в команден или предкилиен шкаф и с възможност за пломбиране, или монтирани в отсек „ниско напрежение“ на комплектната разпределителна уредба с възможност за пломбиране на предпазителят;

б) за веригите за захранване на електромерен шкаф/табло се изпълнява защита с автоматични предпазители, като за захранването с променлив ток автоматичният предпазител да е с крива на действие С и с допълнителен контакт за сигнализация за отпадането му.

9. всички клеми и апарати (без средство за търговско и контролно измерване) се монтират на DIN шина.

(2) Вторичните вериги на измервателната система за обекти, присъединени към електроразпределителната мрежа, се изпълняват при следните условия:

1. напреженията на вериги (при измерване на средно и високо напрежение) – с четирижилен кабел;

2. токовете на вериги (при измерване на средно и ниско напрежение) – с четирижилен кабел или със самостоятелна двойка кабел за всяка фаза от токовете трансформатори до клеморед в електромерно табло;

3. токовете на вериги (при измерване на високо напрежение) – със самостоятелна двойка кабел за всяка фаза от токов трансформатор до команден шкаф, а от команден шкаф до клеморед – с четирижилен кабел;

4. минимално допустимото сечение на вторичните вериги $2,5 \text{ mm}^2$ за меден проводник, при което сечението на кабелите във вторичната токова верига трябва да бъде съобразено с мощността на вторичната намотка на токовия трансформатор и дължината на вторичната верига, а вторичната напрежениова верига да обезпечава спад на напрежение, посочен в наредбата по чл. 83, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката;

5. заземяването на вторичните вериги се извършва в една точка на специализираните клеми на измервателните трансформатори;

6. в електромерния шкаф/табло се монтират защиты от пренапрежение на средствата за измерване.

7. при използване на екраниран кабел (защитната обвивка) той се заземява в една точка;

8. клеморедите за вторичните вериги са окомплектувани с принадлежности, осигуряващи оптимална възможност за независимо шунтиране на всяка от фазите, както и за разкъсване на вторичните вериги;

9. вторичните вериги се извеждат на клемореди:

- а) в команден шкаф за токови и напреженови вериги – при измерване на ниво високо напрежение;
- б) на електромерно табло – за измерване на ниво средно и ниско напрежение;
- 10. клеморедите в команден и предкилиен шкаф се монтират в прахо-влагозащитена кутия с възможност за пломбиране;
- 11. за предпазване на вторичните напреженови вериги се използват еднополюсни предпазители с възможност за пломбиране.

(3) При използване на токови трансформатори за измерване на електрическа енергия трябва да се осигури:

- 1. товарът на присъединението, на което се измерва електрическата енергия, да е в следния обхват от обявения първичен ток на токовия трансформатор: от 1 % до 120 % за токови трансформатори с клас на точност 0,2S и 0,5S; от 5 % до 120 % за останалите класове на точност;
- 2. товарът на използваната вторична намотка на токовия трансформатор да е в обхвата от 25 % до 100 % от номиналната вторична мощност на тази намотка.

Чл. 31. Данните от измерването, съхранявани в измервателната система, са защитени от пряк локален или дистанционен достъп чрез пароли и/или други софтуерни ключове, определени от собственика на измервателната система или чрез защитени с пломби хардуерни ключове.

Чл. 32. (1) Мястото на измерване и всички прилежащи елементи, настройки и параметри на измервателната система трябва да бъдат ясно определени и записани в досието на измервателната система с изключение на тези, измерващи електрическата енергия на обекти, присъединени към мрежи ниско напрежение с предоставена мощност до 100 kW.

(2) Операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи уведомяват съответния търговски участник за всички промени на елементи, настройки и параметри на системите за измерване на електрическа енергия.

(3) Проектът, техническите спецификации и електрическите схеми на елементите на измервателната система се документират от собственика на измервателната система.

Раздел VI

Досие на измервателната система

Чл. 33. (1) Досието на измервателната система съдържа информация за:

- 1. марката, типа, серийния номер, годината на производство, класа на точност на средствата за измерване, показания на всички регистри към датата на монтаж и демонтаж на средството за търговско измерване;
- 2. всички данни, свързани с техническите и метрологичните спецификации и стандарти, като минимален и максимален ток, номинално резервно напрежение, работен обхват и точност на всички устройства в измервателната система, включително техническите данни на измервателните трансформатори;
- 3. идентификационния код, компенсационните процедури и др.;
- 4. локалната информация, като физическо местоположение, име на упълномощеното лице за връзка и др.;
- 5. комуникационната връзка (тип, технически параметри и др.);
- 6. всички данни, отнасящи се до програмата за проверка и графика на подмяна на активите;
- 7. данни свързани с обслужването и проверката на измервателните системи по реда на

Раздел VIII.

(2) Досието по ал. 1 се поддържа на хартиен носител или в електронен формат.

Чл. 34. (1) Всички технически данни за елементите на измервателната система се съхраняват от собствениците им.

(2) Собствениците на измервателните системи осигуряват:

1. актуализирането, поддържането и администрирането на досието;
2. сигурен начин, по който администрират, обработват, поддържат и съхраняват данните в досието.

Чл. 35. Всяка проверка на определената според приложението към тези правила точност на измервателната система, както и всяка промяна в нейните елементи, настройки и параметри се отразяват в досието.

Раздел VII

Данни от измерването и достъп до тях

Чл. 36. Данните от измерванията включват отчетените стойности на активната и реактивната енергия.

Чл. 37. (1) Данните от измерването се събират, обработват, администрират и съхраняват от собственика на измервателната система.

(2) Данните за минали периоди се съхраняват в базата данни за период 5 години.

Чл. 38. (1) Операторът на съответната мрежа създава, поддържа и администрира база данни от измерването за всички ползватели, присъединени към електропреносната, съответно електроразпределителната мрежа.

(2) Достъп до информация от базата данни с измервания на електрическа енергия на обекти на ползватели, присъединени към съответната мрежа се предоставя както следва:

1. За обекти, присъединени към електропреносната мрежа:

а) всеки ползвател получава право на достъп до информация за данните от измервания на електрическа енергия за неговите обекти, присъединени към електропреносната мрежа и посочени в договори за мрежови услуги и/или индивидуални приложения към общи условия по чл. 104а от Закона за енергетиката, през сайта на оператора на електропреносната мрежа, чрез предоставяне на потребителско име и парола за достъп.

б) достъпът се осигурява след подаване на искане за достъп до системата за предоставяне на информация от измервания на електрическа енергия по образец, утвърден от оператора на електропреносната мрежа.

2. За обекти, присъединени към електроразпределителната мрежа, собствениците на измервателните системи са длъжни да осигурят информация за отчетената електрическа енергия от и към електрически инсталации на ползватели и да я предоставят по реда и при условията на правилата по чл. 91, ал. 2 от Закона за енергетиката и сключени договори.

Чл. 39. (1) Собственикът на измервателните системи отговаря за проверката на валидността на данните и заместващите данни в случай на грешка или липсващи данни.

(2) Когато мястото на измерване не съвпада с мястото на присъединяване, данните от измерването могат да бъдат приведени към мястото на присъединяване по начин,

договорен между оператора на съответната мрежа и страната, чиято енергия се измерва.

(3) Привеждането на данните от измерването към мястото на присъединяване по ал. 2 се извършва по един от следните начини:

1. в средство за измерване чрез компенсация на загубите в съответния електропровод и/или трансформатор;
2. в процеса на обработка и валидиране на данните от измерванията, извършван от оператора на съответната мрежа.

(4) При измервателна система, собственост на оператора на електропреносната мрежа, се прилагат посочените принципи за валидиране на данните със следния приоритет:

1. използване на данни от средствата за контролно измерване;
2. използване на данни от средства за измерване от насрещни точки на измерване (коригирани със съответен коефициент);
3. използване на данни от технически измервания;
4. използване на данни от баланс на подстанция;
5. използване на данни от информационните системи за оперативно управление или други системи за измерване;
6. използване на статистически (числени) методи за изчисления на данни.

(5) При измервателна система, собственост на оператора на електроразпределителната мрежа, се прилагат посочените принципи за валидиране на данните, като приоритетите на прилаганите принципи се определят в договорите между страните:

1. използване на данни от средства за контролно измерване;
2. използване на данни от средства за измерване от насрещни точки на измерване (коригирани със съответен коефициент);
3. използване на данни от технически измервания;
4. използване на данни от баланс на подстанция;
5. използване на данни от информационните системи за оперативно управление или други системи за измерване;
6. използване на статистически (числени) методи за изчисления на данни.

(6) В случай, че данните от измерването не могат да бъдат възстановени от измервателната система в срока, определен за заплащане, заместващата стойност се подготвя от собственика на измервателната система.

(7) При установяване на загуба на данни от измерване или неточни данни от измервателната система собственикът на измервателната система уведомява съответните търговски участници в сроковете, определени в договорите за пренос.

Чл. 40. (1) Всеки търговски участник може да поиска от собственика на измервателната система да извърши проверка за съответствие между данните в базата данни и данните от търговската измервателна система.

(2) Разходите за извършване на проверката са за сметка на страната инициатор, поискала проверката, когато резултатите от нея покажат съответствие. Във всички останали случаи разходите за проверка са за сметка на оператора на съответната мрежа.

(3) При несъответствие между данните от измервателната система и тези в базата данни засегнатият търговски участник и собственикът на измервателната система съвместно определят най-подходящия начин за отстраняване на несъответствието въз основа на данните от измервателната система.

Раздел VIII

Ред и начин за обслужване и проверка на измервателните системи

Чл. 41. Измервателните системи за търговско и контролно измерване удовлетворяват изискванията за обща точност само в случаите, когато качеството на електрическата енергия в мястото на измерване отговаря на изискванията на стандарта.

Чл. 42. (1) Обслужването на измервателните системи се извършва при съобразяване и спазване на изискванията на наредбите за техническа експлоатация по чл. 83, ал. 1, т. 2 и т. 3 от Закона за енергетиката.

(2) Обслужването на измервателните системи се извършва при спазване на правилата за безопасност при работа в електрически уредби.

(3) Ако измервателните системи са монтирани на територията на обект на ползвател и е налице неизправност или повреда операторът на съответната мрежа следва да бъде информиран от ползвателя.

(4) При разположение на измервателните системи в обекти на ползватели, присъединени към електропреносната мрежа, работи по монтиране и подмяна на измервателни трансформатори, към чиито вторични вериги са включени средства за търговско и контролно измерване, се извършват от собственика на уредбата след съгласуване с оператора на електропреносната мрежа.

(5) Обслужването на измервателните системи се извършва най-малко веднъж на три месеца и включва проверка на същите. В случай, че при проверката не са установени отклонения, неизправности и/или нерегламентирана намеса в измервателната система, в досието по чл. 33 се отразява това, датата на извършване на проверката и други данни във връзка с нея. В случай, че при проверката са установени отклонения, неизправности и/или нерегламентирана намеса в измервателната система, се съставя констативен протокол по реда на чл. 49.

(6) Обхватът на обслужването и на проверката по ал. 5, както и начинът на извършване на тази проверка се определят от собственика на измервателната система, в зависимост от нейните технически характеристики, така че да гарантират изправността ѝ към датата извършването ѝ.

Чл. 43. (1) Средствата за търговско и контролно измерване, чието съответствие със съществения изисквания, определени по реда на чл. 7 от Закона за техническите изисквания към продуктите, е оценено и удостоверено, подлежат на последващи проверки по реда на Закона за измерванията и наредбата по чл. 28 от Закона за измерванията.

(2) Всички средства за търговско и контролно измерване, с изключение на посочените в ал. 1, подлежат на първоначална и последващи проверки по реда на Закона за измерванията и наредбата по чл. 28 от Закона за измерванията.

Чл. 44. (1) Проверка на измервателната система може да бъде поискана от страната, която купува или продава електрическа енергия. Разходите се заплащат предварително от страната, поискала проверката.

(2) Разходите за проверката са за сметка на страната, поискала проверката, когато резултатите от нея покажат, че измервателната система е в рамките на изискваната

точност.

(3) Разходите за проверката са за сметка на собственика на измервателната система, когато резултатите от нея покажат, че не е в рамките на изискваната точност и при проверката не е установено външно въздействие върху средствата за търговско измерване.

(4) Когато при проверката е установено, че върху измервателната система е оказано нерегламентирано външно въздействие от страна на ползвателя и средствата за търговско измерване не отговарят на изискванията за точност или не измерват електрическата енергия в съответствие с първоначалните им настройки, включително и при нарушение на пломбите, знаците и стикерите, то разходите за проверката са за сметка на ползвателя.

Чл. 45. (1) Операторът на съответната мрежа извършва проверки на измервателните системи за съответствието им с изискванията на тези правила.

(2) Измервателните системи се проверяват за съответствието им с изискванията за точност съгласно приложението към тези правила.

(3) Извършването на проверката на общата точност на измервателната система съгласно приложението към тези правила се съгласува между собствениците на измервателните системи и страните по сделките с електрическа енергия.

(4) Проверката на общата точност на измервателната система се извършва чрез:

1. уреди за проверка на общата точност на измервателната система;
2. изчислителни процедури за определяне на общата точност по резултатите от проверки на грешките на отделните елементи на система за измерване на електрическата енергия.

Чл. 46. (1) Извън проверките по чл. 45 операторът на мрежата (собственикът на средството за търговско измерване) извършва технически проверки на място на измервателната система/средствата за търговско измерване, както и смяна или промяна на параметризиращата програма на средствата за търговско измерване.

(2) Отчитането на средствата за търговско измерване не се счита за техническа проверка по реда на тези правила.

Чл. 47. (1) Когато при проверка по реда на тези правила се установи грешка над допустимата, съгласно наредбата по чл. 28 от Закона за измерванията и наредбата по чл. 7, ал. 1 от Закона за техническите изисквания към продуктите и приложението към тези правила, съответно неизмерване, неправилно и/или неточно измерване или наличие на измерени количества електрическа енергия в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване, количеството електрическа енергия се определя съгласно раздел IX от тези правила.

(2) Когато при наличие на монтирано средство за контролно измерване се установи, че измерената електрическа енергия от средството за търговско измерване се различава от тази на средството за контролно измерване с количество, надвишаващо два пъти грешката, посочена в приложението към тези правила, двете измервателни системи се проверяват. Ако се установи, че търговската система за измерване не отговаря на нормираните технически и метрологични изисквания, а контролното измерване е изправно, данните от средството за контролно измерване се приемат за валидни.

Чл. 48. (1) Всички измервателни трансформатори подлежат на първоначална проверка.

(2) Новите измервателни трансформатори, преди да влязат в търговска употреба, се изпитват и проверяват съгласно наредбата по чл. 28 от Закона за измерванията.

Раздел IX

Ред и начини за преизчисляване на количеството електрическа енергия

Чл. 49. (1) При извършване на проверки по реда на тези правила, с изключение на чл. 42, ал. 5, изр. 2, операторът на съответната мрежа съставя констативен протокол.

(2) Констативният протокол по ал. 1 се подписва от представител на оператора на съответната мрежа и от ползвателя или негов представител.

(3) При отсъствие на ползвателя или на негов представител при съставянето на констативен протокол или при отказ от тяхна страна да го подпишат, протоколът се подписва от представител на оператора на съответната мрежа и свидетел, който не е служител на оператора. В констативния протокол се отбелязват присъстващите на проверката, както и отказът за подписване от страна на ползвателя или на неговия представител, ако е направен такъв.

(4) В случаите по ал. 3 в седемдневен срок от датата на съставянето на констативния протокол операторът на съответната мрежа го изпраща на ползвателя с препоръчано писмо с обратна разписка или по друг начин в съответствие с предоставените от ползвателя данни за контакт.

(5) Когато при проверката се установи несъответствие на метрологичните и/или техническите характеристики на средството за търговско измерване с нормираните, нарушения в целостта и/или функционалността на средството за търговско измерване, съмнения за добавяне на чужд за средството за търговско измерване елемент, същото се демонтира и се поставя в безшевнен чувал, който се затваря с пломба със знака на оператора на съответната мрежа и уникален номер. Номерът на пломбата и уникалният номер се записват в констативния протокол. Операторът на съответната мрежа изпраща демонтираното средство за търговско измерване на компетентния орган за метрологичен контрол в срок до 14 (четиринадесет) дни от датата на проверката.

(6) В случай, че причините за повредата на средството за търговско измерване се дължат на форсмажорни обстоятелства по смисъла на тези правила, операторът на съответната мрежа може да не изпраща демонтираното средство за търговско измерване на компетентния орган за метрологичен контрол, като количеството електрическа енергия в този случай се изчислява по реда на чл. 39, ал. 4 и ал. 5 или по реда на чл. 52, ал. 1.

(7) В случаите по ал. 5 и ал. 6 операторът на съответната мрежа монтира изправни средства за търговско измерване.

(8) Когато при проверката се установи добавяне на чужд за системата елемент или друга намеса, представляваща промяна на схемата на свързване, което не влияе на изправността на средството за търговско измерване, операторът на съответната мрежа възстановява правилната схема на свързване без да демонтира средството за търговско измерване.

Чл. 50. (1) В случаите, когато при метрологичната проверка се установи, че средството за търговско измерване не измерва или измерва с грешка извън допустимата, операторът на съответната електроразпределителна мрежа изчислява количеството електрическа енергия за по-краткия период между периода от датата на констатиране на

неизмерване/неправилно/неточно измерване до последната извършена проверка и периода от три месеца, предхождащи датата на констатиране на неизмерване/неправилно/неточно измерване като:

а) при средство за търговско измерване, измерващо с грешка извън допустимостта, количеството преминала електрическа енергия се изчислява като измерените количества се коригират с установената грешка, като се отчита класа на точност на средството за търговско измерване;

б) при неизмерващо средство за търговско измерване, количеството електрическа енергия се изчислява като една трета от пропускателната способност на измервателната система при всекидневно осем часово ползване на електрическа енергия от клиента.

(2) При промяна в схемата на свързване, водеща до неизмерване, неправилно и/или неточно измерване на количествата електрическа енергия, операторът на съответната електроразпределителна мрежа изчислява количеството електрическа енергия за по-краткия период между периода от датата на констатиране на неизмерване/неправилно/неточно измерване до последната извършена проверка и периода от три месеца, предхождащи датата на констатиране на неизмерване/неправилно/неточно измерване. Преизчисляването се извършва на базата на половината от пропускателната способност на присъединителните съоръжения (кабели, проводници), свързващи инсталацията на клиента със съответната мрежа, при ежедневно 8-часово натоварване.

(3) При установена липса на средството за търговско измерване в измервателната система, операторът на съответната електроразпределителна мрежа изчислява по реда на ал. 2 количеството електрическа енергия за по-краткия период между периода от датата на констатиране на липсата на средството за търговско измерване до последния извършен негов отчет от оператора на съответната мрежа или до датата на последната извършена проверка по чл. 42, ал. 5, предхождащи датата на констатиране на липсата на средството за търговско измерване.

(4) Ако при проверка по реда на тези правила, извършвана от оператора на електропреносната мрежа се установи неправилно и/или неточно измерване и/или изчисляване на пренесените количества електрическа енергия, двете страни в констативния протокол по чл. 49, ал. 1 посочват и действително пренесените количества електрическа енергия, по периоди на действие на утвърдените от Комисията за енергийно и водно регулиране цени, на база техническите констатации и информацията за всички величини и събития, регистрирани от средствата за търговско измерване и спомагателните устройства и съобразно реда на чл. 39, ал. 4 като в тези случаи операторът преизчислява количествата електрическа енергия на ползвателя най-много до датата на последното документирано отчитане, което е прието от ползвателя без възражения.

(5) Преизчисляването по ал. 1, ал. 2, ал. 3 и ал. 4 се извършва въз основа на констативен протокол съставен по реда на чл. 49.

Чл. 51. (1) При установено неправомерно присъединяване на обект към електрическите мрежи, операторът на съответната мрежа изчислява количеството електрическа енергия за период не по-дълъг от 180 дни от датата на констатиране на присъединяването. Количеството електрическа енергия се изчислява по една втора от пропускателната способност на присъединителните съоръжения, свързващи инсталацията на обекта със съответната мрежа, при 24-часово натоварване.

(2) Преизчисляването по ал. 1 се извършва въз основа на констативен протокол съставен по реда на чл. 49.

Чл. 52. (1) В случаите на техническа неизправност на средствата за търговско измерване, поради която използваната електрическа енергия преминава през измервателната система, но количествата не могат да бъдат отчетени и не е установена външна намеса при проверка или отчет, преминалото количество електрическа енергия се изчислява по приоритетен ред, както следва:

1. по реда на чл. 39, ал. 4 и ал. 5.
 2. средноаритметичното количество от потребената електрическа енергия от клиента за предходен отчетен период и потребената електрическа енергия от клиента за аналогичен отчетен период от предходната година.
 3. на база на отчетния период, следващ подмяната на повреденото средство за търговско измерване, при невъзможност за преизчисляване по т. 1.
- (2) Преизчисляването по ал. 1 се извършва въз основа на констативен протокол съставен по реда на чл. 49.

Чл. 53. (1) При повреда или неточна работа на тарифния превключвател, поради което използваната електрическа енергия се измерва, но не се регистрира точно по съответните тарифи, избрани от ползвателя, отчетената електрическа енергия се разпределя на база на товаровия профил за средствата за търговско измерване, разполагащи с такъв или на база на аналогичен предходен период. При липсата на такъв, количествата се преизчисляват по следния начин:

1. при измерване на 2 тарифни зони - в съотношение 60 на сто за дневна зона и 40 на сто за нощна;
2. при измерване на 3 тарифни зони - в съотношение 20 на сто за върхова зона, 55 на сто за дневна зона и 25 на сто за нощна зона.

(2) В случаите по ал. 1 операторът на съответната мрежа изчислява количествата електрическа енергия по съответната тарифа, като периодът, за който се извършва преизчислението е по-краткия период от периода от датата на установяване на техническата неизправност до датата на отчетен период с коректно измерване и периода от датата на установяване на техническата неизправност до датата на последната извършена проверка, но не повече от три месеца.

(3) Преизчисляването по ал. 2 се извършва въз основа на констативен протокол съставен по реда на чл. 49.

Чл. 54. (1) В случаите на установяване на несъответствие между данните за параметрите на измервателната група и въведените в информационната база данни за нея, водещо до неправилно изчисляване на количествата електрическа енергия, операторът на съответната мрежа изчислява количествата електрическа енергия като разлика между отчетеното количество електрическа енергия и действително преминалите количества електрическа енергия за времето от допускане на грешката до установяването ѝ. Периодът, за който се извършва преизчислението не може да бъде по-дълъг от периода от датата на установяване на несъответствието до датата на последната извършена проверка, но не повече от три месеца.

(2) Преизчисляването по ал. 1 се извършва въз основа на констативен протокол съставен по реда на чл. 49.

Чл. 55. (1) В случаите, в които се установи, че са налице измерени количества електрическа енергия в невизуализирани регистри на средството за търговско измерване, операторът на съответната мрежа начислява измереното след монтажа на средството за търговско измерване количество електрическа енергия в тези регистри.

(2) Преизчисляването по ал. 1 се извършва въз основа на метрологична проверка и констативен протокол, съставен по реда на чл. 49.

Чл. 56. (1) В случаите на преизчисляване на количества електрическа енергия по реда на този раздел операторът на електроразпределителната мрежа предоставя на ползвателя на мрежата фактура и справка за преизчислените количества електрическа енергия, както и информация за дължимата сума за мрежови услуги (с изключение на цена за достъп до електроразпределителната мрежа, формирана на база на предоставена мощност) и за „задължения към обществото“.

(2) Ползвателят на мрежата заплаща на оператора на съответната мрежа дължимата сума, определена от оператора на съответната мрежа по реда на ал.1.

(3) Преизчислените количества електрическа енергия по ал. 1 се фактурират по действащата за периода на преизчисляването прогнозна пазарна цена на електрическата енергия за покриване на технологичните разходи, определена от Комисията за енергийно и водно регулиране на съответния мрежови оператор.

(4) В случаите по чл. 53, ал. 1 операторът на съответната мрежа предоставя на доставчика данни за количествата електрическа енергия, разпределени/преизчислени по тарифи. На база на предоставените данни доставчикът издава фактура на ползвателя по действащите в периода на преизчислението цени на електрическата енергия по тарифи.

(5) При установено неизмерване, непълно или неточно измерване по реда на тези правила, което води до необходимост от преизчисление на суми по издадени фактури за изминал отчетен период и приключен месечен сетълмент, не се прави преизчисление на текущия сетълмент с количества електрическа енергия от минали периоди.

Чл. 57. В случай, че при проверка се установи, че на ползвателя са начислявани по-големи количества електрическа енергия от реално използваните, през месеца следващ месеца, в който е завършена проверката на ползвателя се възстановява цялата надвзета сума.

Чл. 58. В случаите, когато при извършена проверка се установи неправомерно присъединяване или намеса в измервателната система, съответния мрежови оператор незабавно уведомява за това Министерството на вътрешните работи.

Раздел X

Контролно и техническо измерване

Част I

Контролно измерване

Чл. 59. (1) Системата за контролно измерване се осигурява и поддържа от страната, която го е поискала, при наличие на сключен договор за присъединяване или при наличие на сключен договор за достъп до електропреносната/електроразпределителните мрежи, като изграждането и експлоатацията ѝ се съгласува с оператора на съответната мрежа.

(2) Контролната измервателна система е отделна от търговската и използва отделни намотки на токовите трансформатори, както и отделни вериги на напреженовите трансформатори.

(3) Контролните измервателни системи не могат да бъдат с по-лоши метрологични

характеристики от тези за търговското измерване.

(4) Контролното измерване се изгражда в мястото на търговското измерване, като се осигуряват същите условия на околната среда.

(5) По преценка на оператора на съответната мрежа може една и съща вторична намотка на токовите трансформатори да се използва за средства за търговско и контролно измерване.

(6) Използването на данните на контролното измерване се уреждат със споразумение между страните.

Чл. 60. (1) Ползвателят няма право без представител на оператора на съответната мрежа да преустройва, ремонтира или заменя елементите на средствата за контролно измерване, както и да нарушава пломба, знак или друго контролно приспособление на тези средства.

(2) Операторът на съответната мрежа няма право без представител на ползвателя да преустройва, ремонтира или да заменя елементите на средствата за контролно измерване, както и да нарушава пломба, знак или друго контролно приспособление на тези средства.

Част II

Техническо измерване

Чл. 61. (1) Системата за техническо измерване се осигурява и поддържа от страната, която го е поискала, като изграждането и експлоатацията ѝ се съгласува с оператора на съответната мрежа.

(2) Системата за техническо измерване е отделна от търговската и контролната и използва отделни вериги от съществуващите токови и напреженови трансформатори.

Раздел XI

Контрол за спазване на правилата

Чл. 62. Контролът за спазване на тези правила е част от контрола за изпълнение на условията на издадените от Комисията за енергийно и водно регулиране лицензии.

Чл. 63. Всички спорове, възникнали във връзка с прилагане на тези правила, се отнасят за решаване от Комисията за енергийно и водно регулиране по реда на Закона за енергетиката.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на тези правила:

1. „Измерване“ означава регистриране на произведената или потребената активна и реактивна електрическа енергия.
2. „Междусистемни електропроводи“ са електропроводи и принадлежащите им съоръжения, осигуряващи връзка с други електроенергийни системи или части от тях.
3. „Обект“ е всяка отделена, по отношение на измерването на електрическа енергия, електрическа инсталация на производител или клиент.
4. „Ползвател“ е клиент и/или производител на електрическа енергия по смисъла на Закона за енергетиката;

5. „Средство за измерване“ по смисъла на тези правила е средство за контролно измерване, средство за техническо измерване и средство за търговско измерване.
6. „Средство за контролно измерване“ е средство за измерване на електрическа енергия, различно от средството за търговско измерване, което служи за източник на информация в определени случаи.
7. „Средство за техническо измерване“ е средство за измерване на електрическа енергия, различно от средствата за търговско и контролно измерване и служи за целите на баланса на електрическа енергия или други нетърговски цели.
8. „Средство за търговско измерване“ е основна съставна част на всяка измервателна система, която осигурява измервателна информация за търговски цели.
9. „Точност“ е предвидената допустима грешка на всяко измервателно устройство в зависимост от местоположението му и допустимата грешка на свързаните към него токови и напреженови трансформатори.
10. „Търговски участници“ по смисъла на тези правила са производителите на електрическа енергия, търговците на електрическа енергия, координатори на балансиращи групи, крайни клиенти, общественият доставчик на електрическа енергия, крайните снабдител на електрическа енергия, операторите на електропреносна/електроразпределителни мрежи и доставчиците от последна инстанция.
11. „Форсмажор“ е обстоятелство (събитие) от извънреден характер, което не е могло да бъде предвидено и не зависи от волята на оператора на съответната мрежа, съответно на ползвателя като: пожар, аварии, военни действия, природни бедствия – бури, проливни дъждове, наводнения, градушки, земетресения, заледявания, суша, свличане на земни маси и др. природни стихии, стачки, бунтове, безредици и др.
12. „ENTSO-E“ е международна организация „Европейска мрежа на операторите на преносни системи за електроенергия”.
13. „Неправомерно присъединяване“ е присъединяване на обект към електропреносната или електроразпределителна мрежа, за който не е осъществена процедура за присъединяване към тази мрежа по реда на наредбата по чл.116, ал. 7 от ЗЕ.
14. „Място на измерване“ е точката от присъединителните съоръжения за захранване на обекта, в която е мястото на монтаж на измервателни трансформатори при индиректно измерване или мястото на монтаж на средството за измерване при директно измерване.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Процедурите по преизчисляване на количество електрическа енергия, уведомяване, фактуриране и уреждане на финансовите отношения с клиентите, които са започнали въз основа на констативни протоколи, съставени до влизане в сила на тези правила се довършват по реда, действал към датата на съставяне на констативния протокол, като в случаите на съставени след 01.07.2018 г. констативните протоколи се взема предвид и действащата прогнозната пазарна цена на електрическата енергия за покриване на технологичния разход на операторите на съответните мрежи, утвърдена определена от Комисията за енергийно и водно регулиране.

§ 2. В Правилата за търговия с електрическа енергия (обн., ДВ, бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. и доп., бр. 39 от 9.05.2014 г., бр. 90 от 20.11.2015 г., в сила от 20.11.2015 г., бр. 100 от 15.12.2017 г., в сила от 15.12.2017 г., бр. 72 от 31.08.2018 г., в сила от 31.08.2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 1 се правят следните изменения и допълнения:

а) В ал. 1 се създава т. 17 със следния текст:

„17. отношенията по предоставянето на услуги за зареждане на електрически превозни средства.“;

б) В ал. 2 след думите „крайни клиенти“ се поставя запетая и се добавя изразът: „вкл.

оператори на публично достъпни зарядни точки“.

2. Наименованието на глава трета „Договори на пазара на електрическа енергия“ се изменя така:

„Договори на пазара на електрическа енергия. Предоставяне на услуги за зареждане на електрически превозни средства“.

3. В чл. 31 се правят следните изменения и допълнения:

3.1. Създава се ал. 3: „(3) Справка за количества отчетена електрическа енергия, върху които се начислява цена за задължения към обществото, се предоставя на ФСЕС от независимия преносен оператор за обектите с почасово измерване на електрическата енергия, независимо към коя мрежа са присъединени, в срок до 10-о число на месеца, следващ отчетния месец, както и справка за количествата консумирана електрическа енергия от обектите на крайните клиенти, снабдявани от краен снабдител. Справка за пренесените и фактурирани количества електрическа енергия по показания на СТИ, върху които се начислява цена за задължения към обществото, се предоставя на ФСЕС от операторите на електроразпределителни мрежи за обектите, по отношение на които се прилагат стандартизирани товари профили, в срок до 10-о число на месеца, следващ отчетния месец. Информацията се предоставя обобщена по търговски участници.“;

3.2. Създава се ал. 4: „(4) В случаите на повече от един доставчик консумираното количество електрическа енергия се разпределя пропорционално между отделните доставчици на база регистрирани графици от независимия преносен оператор.“.

4. Чл. 31б се заличава.

5. В глава трета „Договори на пазара на електрическа енергия“ се създава раздел IV с наименование „Предоставяне на услуги за зареждане на електрически превозни средства“ с чл. 31в и чл. 31д:

„Раздел IV Предоставяне на услуги за зареждане на електрически превозни средства

Чл. 31в Операторите на зарядни точки могат да предоставят на клиентите услуги във връзка със зареждането на електрически превозни средства на договорна основа, включително от името и за сметка на други доставчици на услуги.

Чл. 31г Всички публично достъпни зарядни точки предоставят и възможност на ползвателите на електрически превозни средства за зареждане ad hoc, без встъпване в договорни отношения със съответния доставчик на електрическа енергия или оператор.

Чл. 31д За неуредените в този раздел въпроси се прилага действащото гражданско законодателство.“.

§ 3. Тези правила са приети от Комисията за енергийно и водно регулиране с решение по т. 1 от Протокол № 67 от 24.04.2019 г. на основание чл. 21, ал. 1, т. 9 и чл. 83, ал. 2 във връзка с чл. 83, ал. 1, т. 6 от Закона за енергетиката.

Приложение към чл. 20, ал. 2, чл. 24, ал. 1, чл. 35, чл. 45, ал. 2 и 3 и чл. 47, ал. 1 и 2.

Обща точност

Общата точност на измерванията зависи от точността както на средството за измерване, така и на токовете и напреженията на трансформаторите. Общата точност на измерванията в мястото на измерване за всички съществуващи и нови измервателни системи през цялото време е в границите на грешка, посочени в таблицата.

Количество	Точност на отделните елементи на измервателната система	Ток	Фактор на мощността	Граница на грешката
Активна енергия	Средство за измерване за активна енергия 0.2S Токов трансформатор 0.2S Напреженов трансформатор 0.2	20 до 120% от IN	1.00	±0.40%
		5 до 20% от IN	1.00	±0.40%
		1 до 5% от IN	1.00	±0.60%

		20 до 120% от IN	от 0.5L до 0.8C	±0.93%
Активна енергия	Средство за измерване за активна енергия 0.2S Токов трансформатор 0.5S Напреженов трансформатор 0.5	5 до 120% от IN	1.00	
		1 до 5% от IN	1.00	
		10 до 120% от IN	от 0.5L до 0.8C	
Активна енергия	Средство за измерване за активна енергия 0.5S Токов трансформатор 0.2S Напреженов трансформатор 0.2	5 до 120% от IN	1.00	±0.83%
		1 до 5% от IN	1.00	±1.23%
		10 до 120% от IN	от 0.5L до 0.8C	±1.41%
Активна енергия	Средство за измерване за активна енергия 0.5S Токов трансформатор 0.5S Напреженов трансформатор 0.5	5 до 120% от IN	1.00	±1.32%
		1 до 5% от IN	1.00	±1.68%
		10 до 120% от IN	от 0.5L до 0.8C	±2.35%
Активна енергия	Средство за измерване за активна енергия 1.0 Токов трансформатор 0.5S Напреженов трансформатор 0.5	5 до 120% от IN	1.00	±1.58%
		2 до 5% от IN	1.00	±2.02%
		20 до 120% от IN	от 0.5L до 0.8C	±2.48%
Реактивна енергия	Средство за измерване за реактивна енергия 2.0 Токов трансформатор 0.2S Напреженов трансформатор 0.2	10 до 120% от IN	0	±4.00%
		10 до 120% от IN	от 0.866L до 0.866C	±5.00%
		10 до 120% от IN	от 0.866L до 0.866C	±5.00%
Реактивна енергия	Средство за измерване за реактивна енергия 2.0 Токов трансформатор 0.5S Напреженов трансформатор 0.5	10 до 120% от IN	0	
		10 до 120% от IN	от 0.866L до 0.866C	
		10 до 120% от IN	от 0.866L до 0.866C	

Забележка. Изискванията за токове в обхвата от 1 до 5 % от номиналния ток се прилагат само когато енергията, която ще се измерва при нормални работни условия, е такава, че номиналният ток на измерване е под 5 % (без 0) за периоди, равни на 10 % или повече годишно.

За постигане на общата изисквана точност може да е необходимо електромерите да бъдат компенсирани за грешките на измервателните трансформатори и за съответната връзка към електромерите.

3. Правилата за измерване на количеството електрическа енергия да бъдат изпратени в „Държавен вестник“ за обнародване.

В гласуването участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Проектът на решение е приет със **седем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Ремзи Осман – за, Владко Владимиров - за, Георги Златев – за, Евгения Харитонова – за,

Димитър Кочков – за, Пенка Трендафилова– за), от които **три гласа** (Владко Владимиров, Георги Златев, Евгения Харитоновна) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

С. Тодорова гласува „**против**“.

Приложения:

1. Доклад с вх.№ Е-Дк-223/19.04.2019 г. относно приемане на Правила за измерване на количеството електрическа енергия;

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

.....
(С. Тодорова)

.....
(Р. Осман)

.....
(В. Владимиров)

.....
(Г. Златев)

.....
(Е. Харитоновна)

.....
(Д. Кочков)

.....
(П. Трендафилова)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

Протоколирали:

(А. Фикова - главен експерт)

(Н. Косев - главен експерт)